BUDAPEST, 1941. OKTÓBER 16. — I. ÉVFOLYAM 21. SZÁM.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

ÁRA: 20 fillér

MAGYAR HARCKOCSIK ELŐRETÖRÉSE

Légi

Az elmúlott hét hadieseményei a földrengés félelmetes erejével rázták meg a szovjetfrontot. Szétszakadtak a kötelékek, felborult a rend, páncélgyűrűkbe szorított hadseregek pusztultak el s az európai szövetségesek hadi céljainak győzelmi iránya már

A német harci gépek rajai egymást követő hullámokban szállnak alkonyatkor Szmolenszk fölött, — Moszkva felé...

Az osztagparancsnok, aki a támadás sikeres végrehajtásáért felelős... Gépe elől jár, szeme csak a célt keresi, félelmet nem ismer...

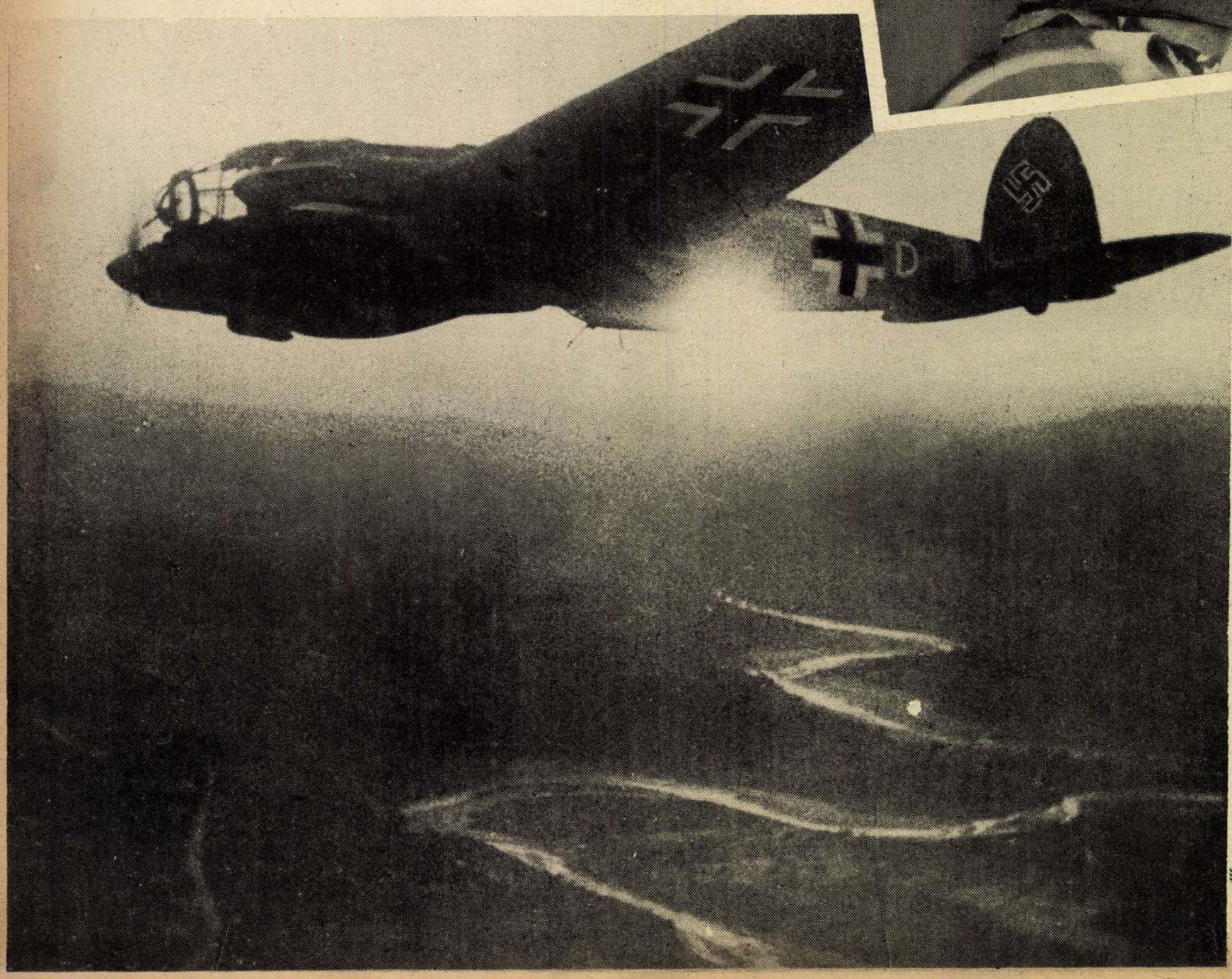

A szovjetfővárostól nyugatra feltűnik a Moszkva folyó. Közel a cél, a házak, ipartelepek és pályaudvarok tengere.

támadás Moszkvára

— **Moszkva!... A kommunista világveszedelem fészke, a nemzetközi vörös forradalom összeesküvőinek távoli nagy városa is, elkerülhetetlen végzetére várakozik.** Timosenko szétvert seregei nyomában Európá felszabadító erői nyomulnak előre **s töri előttük az útat, az ellenállást a diadalmas harci gépmadarak sokasága.** A német légi hadsereg támadja állandóan Moszkvát, tűzeső hull a vörös fővárosra s a levegő hősei a történelmi igazság szolgálatában katonáskodnak...

A város szélén a Moszkva folyó partjai felvilágítanak az égre a késő esti szürkületben.

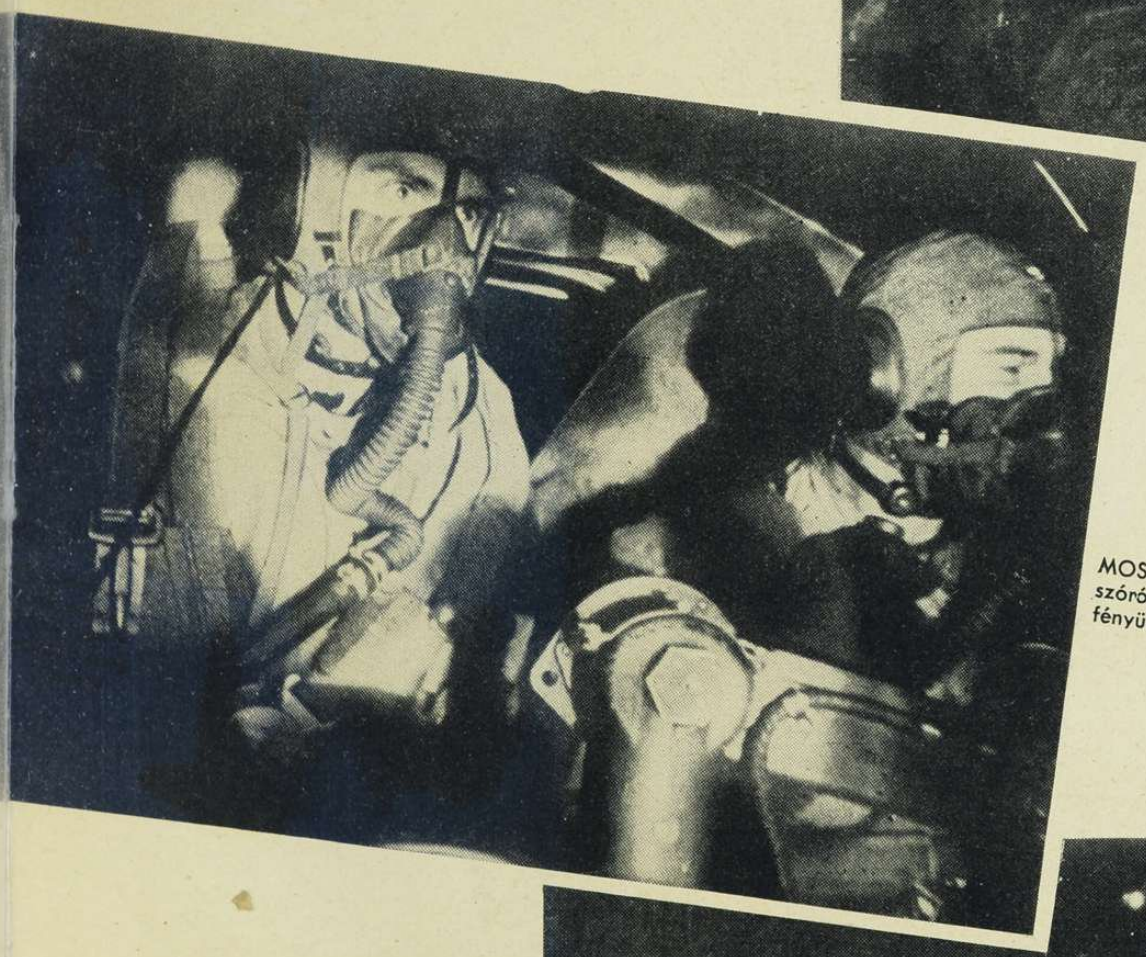

MOSZKVA FÖLÖTT! A szovjet fényszórók keresik a német gépeket s fényük kísértetiesen rávilágít az arcokra...

Ez itt Moszkva a támadás alatt! Tüzek, robbanások világossága gyullad izzófehér, sárgás és vörös színekben mindenfelé. Gyárkémények roskadnak össze, hidak forgácsolódnak szét s motorok, szirénák búgása, bömbölése riaszt fel milliókat. Hajnalig zúg a támadás s nem hoz nyugalmat a nappal sem, amíg a vörös pestist ki nem égeti az emberiség történelméből a gránátok tüze!...

A KREML bitorlói

A MOSZKVAI KREML.
Palotáiból menekül a kommunista vezetőség.

Nyolcszáz esztendő véres és titokzatos történetével rajzol fekete árnyakat a látóhatárra Moszkva büszkesége, a Kreml... Paloták, erődök, kaszárnyák és aranykupolás templomok széles vára pompázik a Moszkva-folyó partján, 20 méter magas falak, 19 óriástorony és 5 széles kapu mohos gyűrűjében. Tatárok rohamozták s égették fel nem egyszer ezt a moszkovita erődöt s a mindig újra és erősebbre épített Kreml falai között **234 év alatt 160 háború és 90 zendülés vihara zúgott végig...**

Iván Velikij magas tornya alá s a cári palota dús pompájába 1918 március 12-én költözött be a kommunista forradalom vezérkara. Csúszkáltak még eleinte szöges csizmáikban a síma parketten s összerezzentek a múlt árnyaitól... Trockij írja emlékirataiban: „Karéliai nyírfabútor volt a szobában, ahol a Kremlben először beszélgettünk Leninnel. Egyszer csak megszólalt egy finom állóóra ezüstös hangja. **Rajtakaptuk egymást ugyanazon a kényelmetlen érzésen: minden sarokból elbújtan a múlt leselkedik reánk...**"

A vörös forradalom új urai hozzászoktak 23 év alatt a hűvös termek pompájához, de a világtörténelem legembertelenebb terrorjával elhallgattatott belső ellenállás helyett Európa támadt fel ellenük! **A Kreml közelmúltja rövidesen történelmi emlék lesz.** A vörös bitorlók elmenekülnek, uralmuk csak képeken marad meg szégyenpéldának s a Kreml fölött fordul újra az idő, az emberiség ismeretlen titkai felé...

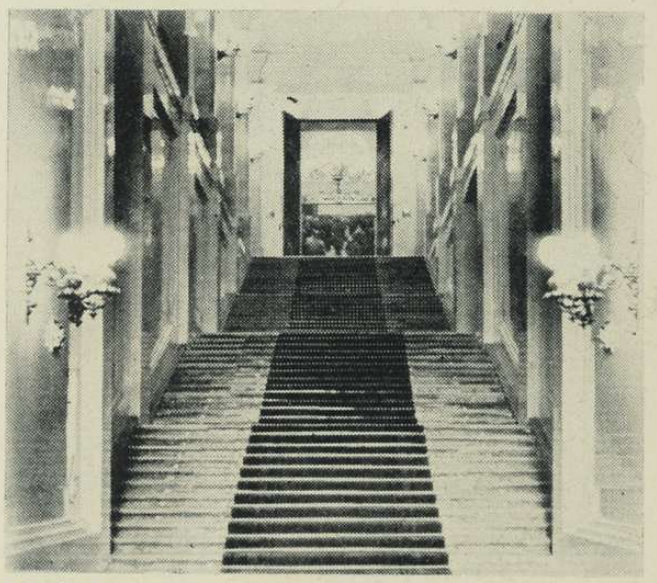

A HÍRES „VÖRÖS LÉPCSŐ", Molotov fogadótermébe vezet s az óriás cári képhez, amelyet helyén hagytak a külföldi diplomaták szédítésére.

Az egyetlen cári kép a Kremlben, a vörös lépcső végén; a vörösök által meggyilkolt II. Miklós „hűséges alattvalói körében..."

A KREML MÚLTJA. Hatalmas és megrázó kép a nagyteremben Rettenetes Iványról, aki féktelen haragjában legidősebb fiát egy vasrúddal agyonütötte...

Sztalin fogadószobája a Kremlben. Érdekes, hogy feje fölött nem Lenin, hanem Marx-Mardohái képe függ.

összecsomagoltak!..

...xommunista végrehajtó-bizottság, ...llin engedelmes szolgahada ülé... a Kreml cári palotájának Andrejev-termében...

...Sztalin diktál Saposnikov marsallnak, ... a vörös hadsereg vezérkari főnökének, aki olyan buzgón ír, mintha állandóan emlékezne agyonlövetett elődeire...

...ENNIJ, a volt cári őrmester és ...örös hadvezér a Kreml sűrű vendége, családjával. Ma már nem mosolyog...

Vörös nagyságok a Kremlben. (1941.)

Kalinin, az ismeretlen elnök.

Molotov, a háború híve.

Vorosilov, Leningrád vert védője.

Timosenkó, a háború vesztese.

Kaganovics, a zsidó gazdasági főnök.

Andrejev, a kommunista főellenőr.

Malenkov, Sztalin bizalmasa a pártpolitikában

Beria, a titkosrendőrség főnöke.

Mikojan, külkereskedelmi népbiztos.

Zdanov, a leningrádi helytartó.

Akik véreztek a magyar hazáért

Sebesültjeink élete a kórházban

Látogatóba jött az asszony sebesült urához

„Én már jól vagyok édesanyám!"

Ezredorvosi vizit. „Fáj-e valami fiam...?"

Az első séta. Nem is olyan rossz lábbadozónak lenni...

Mozgatni kell a gyógyuló tagokat. Biztosan könnyen megy erre a vezényszóra...!

Csomag jött hazulról

Ki akar este moziba menni?

„Úgy írom levelem, hogy közben cigány húzza a fülembe...!"

Itt is jártunk, nézd-e...

Búcsúzik a gyógyult bajtárs, megy vissza a csapathoz

vitéz Jaross Andor

vezércikke a Magyarságban, megérdemli az osztatlan közfigyelmet az egész jobboldalon. Az emelkedett szellemű, felelősségérzéstől áthatott írás a mult és a jelen valóban nacionalista és korszerű erőinek becsületes egyesítését kéri a következő sorokban:

„Ha a szegedi programmot sikerült volna belpolitikai síkon teljesen megvalósítani, ha a mai kor követelményének mindenben megfelelő állam és közigazgatásunk lenne, ha a földreformot, a nagy telepítést végrehajtottuk volna, a zsidókérdés egész szélességében és mélységében meg volna oldva, hatalmas bányák és iparvállalatok ma a közösség érdekeit szolgálnák, a magyar munkást nemcsak szónoki frázisok keretében, de tényleg felemeltük volna a többi társadalmi osztály színvonalára, ha megteremtettük volna az új magyar emberközösséget s mindezt egybefogná ma egy hatalmas népi magyar szervezet: a nemzetszervezet, akkor nem kellene új magyar nemzetiszocializmus, mert akkor a szegedi programmot megvalósító kormány és pártja jelentené a mi magunk, sajátos új nacionalizmusát. Így azonban őszintén meg kell egymásnak mondanunk, hogy történelmileg indokolt, belső fejlődésünk érdekében szükségszerű, hogy a szegedi politikai gondolat újuljon meg a nemzetiszocializmusban. A kettő nem tagadása egymásnak. Az egyik alapot teremtett akkor, mikor egy kis letiport országtól úgyszólván semmit sem lehetett várni és szinte a Gondviselés csodája volt mindaz, ami történt. A másik a magyar lélek nemzeti fanatizmusával, a nagy európai közösség megérzésével meg akarja teremteni az erős, egészséges, öntudatos magyar milliók munkaállamát. E két erkölcsi erő nem lehet ellenfele egymásnak, legfeljebb kiegészítője és felerősítője . . .“

Ez az igazság, amit vitéz Jaross Andor világosan megmond, s akik csak a gúny és a hallgatás módszereivel tudnak válaszolni ezekre a tételekre, azok olyan messze vannak a jobboldaliságtól, mint Makó Jeruzsálemtől. Nem áll meg az élet soha s ez a mélységes bölcsessége, amelyet az életerős nemzetek nagy frázisok nélkül is tudnak. A mult nem elég! A jelen nem minden! A jövendő magától jóra nem fordul! Hármas kötöttségében az időnek, a magyarság csak sorsának öntudatos formálásával s szilárd, új létformájának megteremtésével teljesítheti dunavölgyi feladatát.

Az emigráció

szennyes próbálkozásának hetén is túljutottunk s örömmel levonhatjuk azt a következtetést a gyászvitézek árulásából, hogy jól van ez így, mert jobb a látott ellenség, mint a gyáva mozgolódás, suttogó rémhírterjesztés s a lelkek képletes, hazug okokra hivatkozó destruálása. Így van jól, ahogy történt s legfeljebb az a hiba, hogy az óvatosabb szövetségesek nem bújtak elő párnázott oduikból. Eckhardt Tiborra nem érdemes sok szót vesztegetni s talán mégkevesebb figyelmet érdemel az a néhány csinovnik, aki az urizálástól már nem tudta, hogy a lábát hogy emelje — lordosan . . . Eckhardt évek óta, a gyűlölet politikájával bekerítette önmagát s nem lehetett más vége, csak ez a zugsarok, ahová beténfergett. A hangsúly azonban a zsidó emigrációra esik és súlyos tévedés volna ennek fontosságát fel nem ismerni. A Vámbéry Rusztemek és a Bátor Viktorok, a csendesen elódalgott intellektuel és pénzügyi zsidó vezetők szövik a szálakat itthon is, a külföldön is és ennek a pókhálónak szétszaggatása sürgető magyar feladat! Nem hisszük, hogy az anyagilag érdektelen magyarok közül néhány megszédült, kerge, hiú és nagyzoló ember kivételével, bárki is belehullana a nemzetközileg kiterített zsidó hálóba, amely Churchillnek és Sztalinnak gyűjt híveket. A jobboldali magyar ember tudja, hogy a világok háborújában nem lehet a semlegesség pocsolyáját taposni s tudva-tudja azt is, hogy sem az egyik, sem a másik oldalon nem lehet már félúton megállni! Vagy ide, vagy oda! Minden más út a lelkibetegeké és a kalandoroké. S amilyen egyértelmű ebből a szempontból a magyarság egészséges zömének állásfoglalása, éppen olyan előírt és végzetszerű a nemzetközi zsidóság útja, — egyenesen az ellenséges tábor seregeibe! Haragudni sem kell ezért a megállapításért. Így alakult a helyzet. Ez a tény s csak a józan következtetéseket kell levonni idejében belőle. Nem szabad sehol, soha a magyar és a zsidó érdekkörök határait elmosni és a zsidó érdekek kiszolgálását megengedni az egyeseknek, — még gazdasági térhódítás címén sem! A ströhmanok, az Aladárok, a zsidók által kiválasztott helyettesek nagy tömege a fertőző góc, ahonnan a suttogó propaganda szétárad a demokráciák nagyságáról s ez a propaganda a mai világban, a logika kényszerével vezet el a szövetséges kommunizmus megsegítésének szándékáig. Aki Churchillt mond, az Sztalint sem tagadja meg, aki a demokráciák győzelmére áhitozik, az a kommunizmust is belefoglalja kívánságába és a zsidóság győzelmét, mert a harcra összeállott szövetségeseket egymástól szétválasztani egyszerűen nem lehet. Csak két tábor van s csak egyet lehet választani. Aki mást mond, az az emigránsokkal együtt a másik táborban van, — nyakig . . .

A Népszava

nagy lendülettel ír a munkás ember szellemében való megújulásról s talán nyomatéknak, hosszú cikket közöl a Kereskedelmi Bank alapításának százéves ünnepségéről. Sírni szeretne az ember ettől a lelkes magyar dicshimnusztól, hogy íme, szabadulni kellett a bécsi uzsorásoktól, s hogy az átkos Bécs, hogy próbálta megakadályozni az olcsó kamat fokosos és darutollas pénzintézetének megalapítását, de a szilaj hazafiak összeguberálták a pénzt, legyőzték Bécset, kiadták a Kossuth-bankót s azóta is csak csak állnak, csak állnak hivatásuk magaslatán, miután pénzt is küldtek Szibériába a hadifoglyoknak és alkalmazkodtak az idők szelleméhez. Szép árvalányhajasan beleillik ez a csacska értekezés a Népszavába, dicséretére egy banknak, amely sokezerholdas földbirtokokat vásárol és külön házi magyar történelmet gyártat, reméljük nem ingyen, a száz esztendős alapítási ünnepségre, — kissé mesekedvelőbbet, mint a Lőcsei Kalendárium . . . Hogy szigorúan a megállapított igazságok mellett maradjunk, csak Pólya Jakabot, a bank történetíróját és Halla Aurélt, a meggondolt ny. államtitkárt idézzük néhány szerény jegyzetben az ünnepséghez, testes, nagy, komoly közgazdasági könyveikből. Halla Aurél szerint: „kétségbe nem vonható módon megállapítható, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank keletkezésétől fogva beletartozott állandóan a Rotschild érdekeltségbe“, s rengeteg adaton túl Halla ezt azzal bizonyítja, hogy a bécsi Rothschild bankház által irányított és kihasznált magyarországi gazdasági válságokon, amelyek régi iparunkat és kereskedelmünket szétrombolták, — a Kereskedelmi Bank állandóan és következetesen rengeteget keresett . . . Széchenyi István, akire most olyan sokat hivatkoznak, csak 10 részvényt jegyzett s Rotschild Selig Mayer részben a saját nevén, részben megbizottaival, elsősorban Wodianer Sámuel és Löwenthal Ignác révén, a részvények nagy kötegeit jegyezte . . . Ezt a Wodianert a császári kormánybiztos a Kereskedelmi Banknál, a szabadságharc összeomlása után, az alelnöki székbe ültette, pedig résztvett a Kossuth-bankjegyek kibocsájtásában . . . És ami ráteszi a koronát a nagy „nemzeti ellenállásra“, — az a tény, hogy később az Osztrák Nemzeti Bank pesti fiókjának és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak közel egyazon igazgatósága volt, csak a Kereskedelmi Bank vezetőségében valamivel több zsidó volt, Prückler Ignác, Schosberger, Stern, Weiss és még egy Weiss személyében. Rotschild irányított, dirigált a nemzetközi tőke érdekei szerint s ahogy Halla Aurél írja: „Egész Magyarország zárt vadaskerthez hasonlított, bekerítve egyetlen pénzcsoport pénzhatalmának acélsodrony hálójával . . .“ Ezt ünnepli a Népszava s mi szívből gratulálunk az érzékeny kebelreboruláshoz . . .

A Kossuth-bankó

története érdekes fényt vet a jubiláló Kereskedelmi Bank multjára. Az 1848-ban kinevezett első felelős magyar minisztériumot az Osztrák Nemzeti Bank azonnal megkínálta 12 millió forinttal, hogy cserébe ismerje el az Osztrák Bank bankjegykibocsájtó szabadalmát. Kossuth Lajos nem fogadta el az ajánlatot s a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak adott megbízást bankjegykibocsájtásra s annak fedezésére a nemzet áldozatkészségéből gyüjtötte össze az arany és ezüst ércfedezetet. Kossuth Lajos a Kereskedelmi Bank alelnökével, Havas Józseffel tárgyalta le a fontos nemzeti vállalkozást s tanácsadója Wodianer Sámuel volt, akit miniszteri bankárnak is kinevezett. Havas József a bécsi kamarilla s Wodianer a bécsi Rothschild embere volt . . . Bécsben mindent tudtak idejében s mozgósították Jellasicsot. Kossuth menekülése után Windischgrätz herceg császári biztossá nevezte ki Havas Józsefet s hatáskörébe utalta a Kereskedelmi Bank ellenőrzését is . . . Ahogy Halla Aurél írja: „Havas osztrák érdekek képviselője volt, sőt talán az volt a Kereskedelmi Bank egész igazgatósága is . . .“ Kossuth a magyar bankjegyek ércalapját is Debrecenbe rendelte, de a bank igazgatósága elhúzta a dolgot, viszont Windischgrätz első pesti bevonulásakor, csúfos és gyors kitakarodása idején már magával vitte a kincset . . . Világos után a császár kegyesen elengedte a Kereskedelmi Bank kártérítését s Havas József már 1849 szeptember 25-én elnöke lett a Kereskedelmi Banknak s a Rothschild-féle pénzügyi politikát zavartalanul folytatta, amelyről a nagy közgazdász kétkötetes munkájában így emlékezik meg: „Rothschildé volt, a Rothschild-családé az az alaktalan pénzkartel, mely egész életünket behálózta. Ez az alaktalan pénzkartel irányította a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank magatartását a veszélyes időkben, megszerezte a szenet, a vasat, a vasutakat, az egész magyar pénzügyi szervezetet, megakadályozta a magyar ipar kifejlődését és ezzel megakadályozta erős és egységes magyar nemzeti állam kialakulását . . .“ Így ír Halla Aurél tudományos, nagy munkájában, — de nem egészen a zajló jubileumi ünnepség szellemében . . .

PETROGRÁDI EMLÉKEK

Irta: **RAJNISS FERENC**

Sárga áradásban hömpölygött a Néva s vitte a zajló, sirályos jégtáblákat a tenger felé. A mocskos parti hórakások lassan összeroskadtak. Az elmúló világváros, a halott Szentpétervár éktelen sebei kiütköztek újra a rongyos hótakaró alól. Tavaszodott.

Csak a cella mélyéből néztük az elzárt világot, mert az örök figyelmeztetés nélkül lőttek, ha emberi arc vonala rajzolódott az ablakok nehéz vasrácsaira. Felhők úsztak az égen, sötétlő falkájukat vad szelek hajtották. Csak azt néztük, melyik száll délnyugatnak. Arra van a magyar föld. Vékonyra sodorta-feszítette idegeinket a reménytelen várakozás és a szürke nyomorúság; ha rájuk pendült egy szó, egy hazai emlék, egy felcsukló vágy, könnytelen sírásban remegtek. Tele voltunk belülről sebekkel...

Keserves korszak a börtöntavasz. A napfény végigsuhogtat néha egy ritkás meleghullámot a komor betonépület belsején, hogy annál jobban érezze az ember a nyirkos hideget, a vastag falak, a kőpadlók, a vaslépcsők, a sáros udvar s az ágydeszka fagyos lehelletét. Még fújtuk a körmeinket, vörösen dagadt kezünket melengettük s nem hittük, hogy leszakad s elmúlik a börtönhöz tapadt tél. Valaki Knut Hamsun csavargójáról mesélt halkan és meggyőzően az alkonyati találkozón, a szabad koldusról, aki a mennybolt kék sátra alatt, tűző nyári napfényben a patak partján fekszik s hogy ne gondoljon mardosó éhségére, belemártja kalapját a vízbe s addig nézi az ócska föveget, amíg megszárad... Irigy vágyak dobogtak bennünk. Micsoda fölséges, utolérhetetlen álom és lustagyönyörű foglalkozás: — feküdni valahol a forró napon, lángoló, égi tűzesőben s nézni egy vizes kalap lassú száradását! Hiszen itt is éhesek vagyunk ebben a jeges vörös akolban, de már tűrnénk csendesen, ha ránkzuhogna egyszer fényes pazarlással s szabadon a napsugár. Mesékből éltünk...

Sorbaállást üvöltöttek. Megkezdődött az esti számlálás. Már csak mi voltunk a Kresztiben megszokott, régi társaság. Halvány fények, imbolygó árnyak az óriás kupola alatt, gőzös, fojtott levegő, rekedt parancsszavak, fegyverzörgés, agytompulásig ismert zajok, dörmögő jelentkezések, lelépés, csoszogás, csattogó hangzavar a vaslépcsőkön, ajtódöngés a cellasorokban s aztán fülzúgató, békétlen csönd, — hát sohasem lesz már vége ennek az őrjítő egyformaságnak?...

Sarkantyúsan, lovaglókorbáccsal s túlöltözötten, vörös tisztek állítottak be hozzánk. Magyarok voltak. Hármat ismertem közülük még Szibériából. Évekig éltünk együtt s úgy tettek, mintha sohasem láttuk volna egymást. Megmutatták az írásaikat, bőbeszédűen fecsegtek arról, hogy megnyílott Petrográdban a külön magyar hadiiskola és tüzérségi kiképzőkre van szükségük. A matróz táborparancsnok a szeme sarkából figyelt bennünket.

Hárman állottunk szemben volt bajtársainkkal: Magyari Kossa Aladár, Búza Lajos és én. Milyen furcsa a hányatott élet. Itt nézünk farkasszemet két fiatal ügyvéddel, akik közülünk a legtöbbet lovagiaskodtak, nyegléskedtek s urizáltak nehány évvel ezelőtt a szibériai táborban s most vörösök, kommunisták, ők képviselik állítólag a proletáriátust, friss, jólvasalt, sarkantyúpengető egészséggel s mi vagyunk a megátalkodott burzsujok, szétszakadt csukaszürke zubbonyban, éhesen, csontsoványan... Megkergült a világ!

— „Szóval nem adunk tüzértiszteket?" — kérdezte ingerülten az egyik újdonsült, elegáns vörös és csapkodva játszott a korbácsával.

Álmomban is tudtam már a leckét: Senkit a mi beleegyezésünkkel innen ki nem visznek. A pecsét rossz az íráson. Mi nem vagyunk a magyar katonákból lett kommunisták foglyai, hanem az oroszoké. Hivatalosan tisztáztuk ezt a kérdést Moszkvában s a börtönparancsnok kötelessége betartani a megállapodást... A matróz kiadósan káromkodott. Nem szerette a bonyodalmakat, szidta az egész „idegen bandát" s felfüggesztette a határozatot. Vöröseink azzal távoztak, hogy visszajönnek fegyveres őrséggel.

Lázas küzdelmet indítottunk a tüzérekért és sikerült a kedvező határozatot a csekától kicsikarni. A fegyveres magyar csapatot a parancsnok nehány nap mulva elzavarta a börtön kapujából. A hiúságukban vérig sértett bolseviki hadiiskolások tekintélyét a zsidó Grósz elvtárs, a petrográdi nagyfőnök próbálta megmenteni veszedelmes ravaszsággal. Átiratot intézett a börtönparancsnoksághoz, hogy egy nagy tévedést kell jóvátenni. Boldis László tüzérfőhadnagy, aki a Kresztiben ül, *nem ellenforradalmár* s szabadonbocsájtható avval, hogy további sorsáról a magyaroszági kommunista párt gondoskodik... A városban szabadon élő minden magyar Grósz fennhatósága alá tartozott s ha Boldis László kilép a börtönből az utcára, elfoghatják s vihetik tanárnak, vagy halottnak bárhová. Boldisnak a Kresztiben kiállították a szabadságlevelét.

Ebben az időben, a barátságos szövetségek segítségével már több bajtársunkat kiszöktettük Finnországba. Egy mozdonyvezető csempészett magyarokat a határig s onnan a felesége átsétáltatta ismert rejtekutakon az embereinket a szabadság földjére. Boldis Lászlót szabadulása napján szerencsésen eltüntettük s a vasárnapi látogatás zűrzavarában, a rácson át megkaptam a levelét, amelyet már finn területről küldött vissza kísérőjével. Az volt a megegyezés, hogy a derék mozdonyvezető a kialkudott ár második felét, csak az ilyen levelek beszolgáltatása után kaphatja meg...

Elakadt lélegzettel hallgatták a magyar foglyok a jó hírt: „Könnyű volt az utam. Alig hittem el, hogy kiszabadultam a szovjetrabságból. Isten áldjon és segítsen haza benneteket is..."

Néma volt az öröm. Homályos, réveteg szemek néztek a jövendőbe. Boldis megy hazafelé... Nem kíséri fegyveres katona, nem zárják rá az ajtót s nemsokára ott lesz a világ és az élet egyetlen nyugtató határán. De jó dolga van...

Másnap előállítottak a Szergievszkáján. A volt osztrák-magyar követség palotájában külön őrség kezére kerültem s bevezettek egy tágas kerek

Az angolgyűlöletet szították a legerősebben. Igy dolgozott a szovjet propaganda-vonat. Megállott a legkisebb állomásokon is, a színpadkocsi oldalát leengedték s kezdődött az előadás. Képünkön a szovjet-kozák táncol Indiával s Anglia a szinen átkozódik... Baloldalt a kapitalizmust és a vallást gúnyoló nagy bábuk hirdetik a kommunizmust. **(Bryan de Grineau rajza a London News-ban, Rajniss Ferenc vázlata alapján.)**

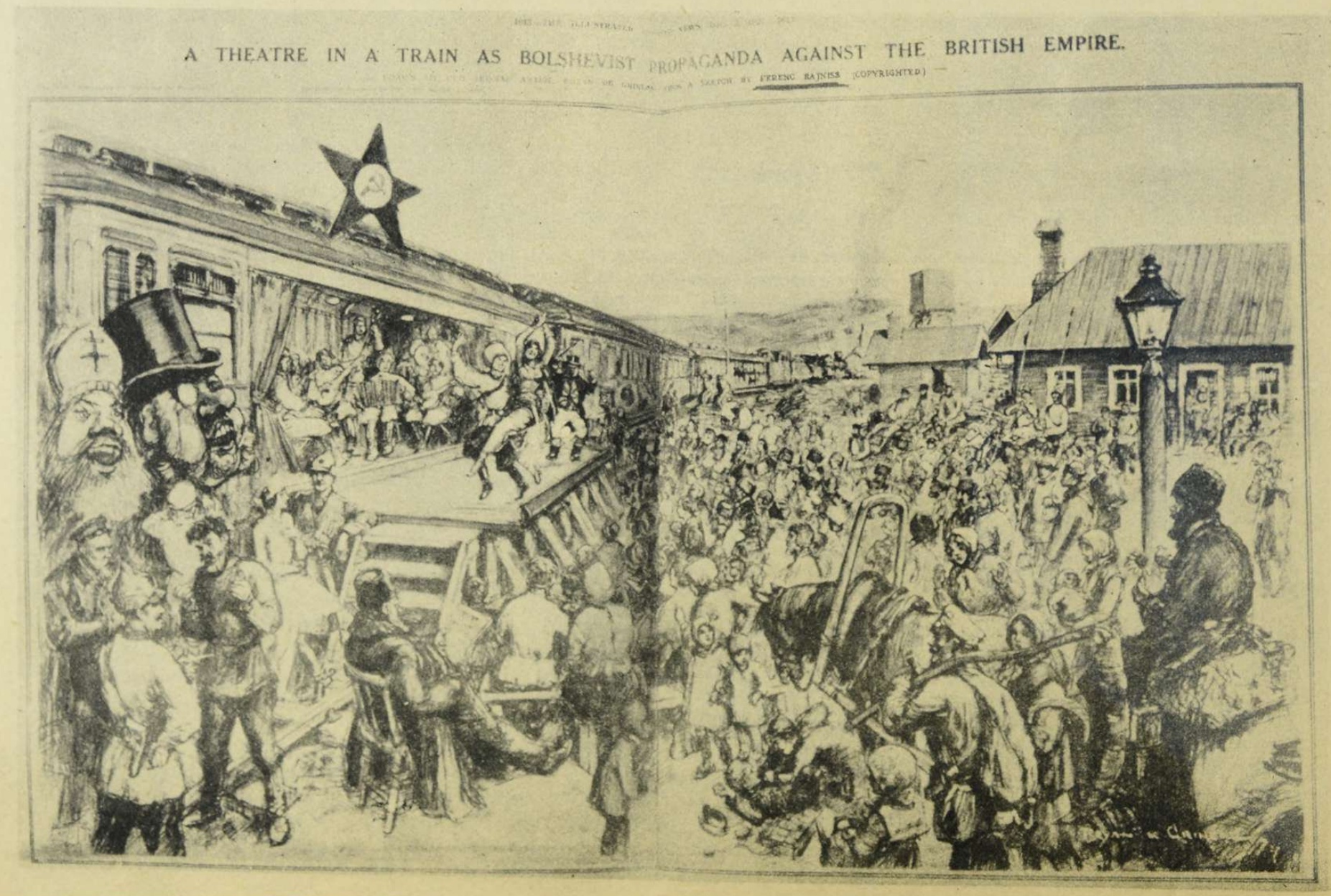

szobába. A vörösarcú Grósz hatalmas íróasztal előtt ült, mellette állott a helyettese, egy fazekaslegény.

„Álljon a sarokba!" — kiáltotta a megvadult szovjetzsidó. Körülnéztem. *Nem volt sarok sehol...*

„Álljon a falhoz! A falhoz állítom!" — harsogott az apró, görbe Grósz. Felállott, kinyitotta fekete lakk revolvertáskáját s a fegyvert az íróasztalra tette. Leült s írni kezdett.

A fal mellé állottam. Hallani lehetett volna a légydöngést. *Így telt el egy félóra...* A fazekas intett a szemöldökével, hogy baj van, de azt én is tudtam jeladás nélkül. A pózoló Grósz firkált, kinézett az ablakon, újra a toll után nyúlt s rám se hederített. Néztem ezt a korcs senkit, sok derék magyar gyilkosát. Azt beszélték róla, hogy otthon Károlyi Mihály bérlője volt, vagy kezdő gazdatisztje. Fekete egyenruha, sok szijj, keleti szemek, zsidónak is túlméretezett orr, keskeny, kegyetlen száj, gyönge test. Az ilyen ember nem ismer irgalmat, ha felülkerekedik. A Szergievszkájára csak vendégségbe jönnek az oroszok. Követségnek mondják... Nyugodtan megölhetnek itt bárkit.

Azt hittem, hogy órák teltek el, amíg a vörös Grósz felpattant a helyéről s revolverrel a kezében elémbe állott. Sziszegve kezdte a vallatást:

— Hol van Boldis? Mondja meg azonnal!

A browningot a szememig emelte.

— Nem tudom, — mondottam. A fekete, kerek kör ott táncolt arasznyira tőlem.

— Hol bújtatta el? Itt döglik meg, ha meg nem mondja!...

Nem tudom, — ismételtem csendesen, de már bomlottan nyargalt bennem az életösztön és a düh. Mihez kezdjek? Engedjem, hogy baromi módon kivégezzen, vagy nekiugorjak hiába a dörrenés előtt? Ha sikerülne, ott áll a fazekas és kint az őrség a folyosón, a kapu alatt, mindenütt. Égett a szemem a fekete kör táncától... A gondolatok vad hajszájában valami fehérség villódzott az agyamban menekülésnek: — *ez az ember nem tudja, hogy mi történt*, csak sejt valamit s azt hiszi, hogy Boldis Petrográdban bujkál...

Hallatszott mindkettőnk lélegzete.

Lőjjek? — kérdezte a vörös Grósz. Nagyobb lett a fekete kör a szemem előtt.

Lőjjön, — válaszoltam halkan és rekedten, — legalább vége lesz ennek az aljas életnek. Értse meg, hogy nem tudom hol van Boldis. Elbúcsúzott tőlem, kiengedték a börtönből, azt hittem, maguk idehozták. Ugyse kerülünk innen soha haza. De akkor a maga elvtársait is elintézik otthon. Lőjjön, ha kedve tartja...

Megszállott a béke, a legcsodálatosabb könnyű, puha érzés a halál küszöbén. Vártam a pillanatnyi fényt, a fekete kör perzselését...

Így álltunk még időtlennek gondolt percekig, aztán sarkon fordult az izzadó vörös Grósz, az asztalra dobta a revolvert s odaszólt a helyettesének:

— Mehet... A kapuban kezet nyújtott a fazekas.

Az orosz katona ijedten nézett reám. Nem volt tükröm, nem tudom mit látott rajtam. Ballagott mögöttem csámpásan szegény s lógatta a puskáját irdatlan undorral. Biztosan velem szökne, ha volna hová. Színt kapott a Petrográdi utca, jól esett a tavaszi levegő, érdekesek voltak az emberek, a kóbor kutyák, a villamosok. A Néva hídján kigombolta m a cafatos kínai nagykabátot, hogy nyersen érjen a süvítő szél. A kezem gondtalanul a zubbonyom zsebébe tévedt s mint akit letaglóztak, úgy estem térdre a siető emberek között.

Nálam volt Boldis finnországi levele...

Ha megmotoztak volna, sohasem kerülök ki a vörös Grósz kezeiből s ha eszembe jut vallatás közben, hogy elhoztam a bizonyítékot, talán elárulom magamat... A jobbszemem körül hetekig rángatóztak az idegek, a fekete kör emlékének parancsára..

Türelmesen kidolgozott titkos utakon, a halállal tréfáló jóbarátok segítségével levelezésbe kerültünk Rigán át a magyar kormánnyal. Arnóthy-Jungerth Mihály volt a rigai követ, aki becsülettel és erélyesen dolgozott értünk. Orvossághoz jutottak végre a betegek, kaptunk már néha pótélelmet s valami ruhaneműt és cipőt. Egy felejthetetlen boldog napon felolvastam a becsempészett levelet a társaimnak a létrejött magyar—szovjet egyezményről. *Kicserélnek bennünket Rigában a halálra ítélt kommunista népbiztosokért!* Viharedzett férfiak sírtak egymás nyakába borultan s lehullott róluk a szenvedés, elfelejtettek minden bántalmat, gyötrődést s kínzó betegséget. Hazamegyünk! Hát lehet ennél gyógyítóbb szót belekiáltani a kongó börtönfalakba? Elviselünk most már akármit is vághatnak a hátunkon erre a rövid időre.

Igy gondoltuk az első nap, azután torkon ragadott bennünket a türelmetlenség. Végtelenbe nyúltak a nappalok és az éjszakák, gyűlöltük félőrülten a perceket, a lassúságot s bántottuk egymást. Még az utolsó nap, öltöztetés közben a karjaink között halt meg egy fiatal zászlós. Féltettük. Ott akartuk hagyni, amíg talán megerősödik, de sikítva követelte szegény a hazáját...

Ma is látom a piszkos pályaudvart s a tiszta magyar arcokat, ahogy a vonat egy durva lökéssel elindult Petrográdról. Senkisem búcsúzott. Átok volt, végzet, temető és őrjöngés, pusztulás és gyehenna ez a vörös város s amerre a vonat szaladt; torz képét tükrözte minden ismeretlen hely. Moszkvában újra börtönbe kerültünk hosszú időre s csak éhségsztrájk után szállítottak tovább bennünket. Az útvonalon mindenütt ugyanaz a megfoghatatlan, ijesztő ázsiai elhanyatlás, cifra vörös rongyokba burkoltan. Plakáterdő, propaganda, színházvonat rejtegette silányan egy óriás nép haldoklását. Anglia volt akkortájt a leggyűlöltebb s millió formában kipellengérezett ellenség...

A szovjethatáron sürgönyt mutattak, hogy moszkvai rendeletre a túszszállítmányt vissza kell küldeni. A komiszarcú csinovnik tünődve elmondotta, hogy a menetrend szerint átlökhetne bennünket a határon s azt mondhatná, hogy a sürgöny későn érkezett, dehát... Rendben van. Elő egy sátorlapot. Beledobálni mindent, ami még megmaradt, — *hiszen csak rabolni akarnak.* Vaksötét éjszakában elindultam a tömött sátorlappal a határállomás felé. Állj meg! — kiáltott mögöttem riasztó, kétségbeesett hangon Bálint Antal. Önkéntelenül engedelmeskedtem. Vagy három lépésnyire húsz méter mély betonárok tátongott, de nem láttam a kivilágított kocsik káprázatától... Előkiáltottuk a zsivány-vezért. Gyorsan megkötöttük az alkut s nehány perc múlva Latvia földjére ugráltunk. A Himnusz zokogással szakadt fel a torkunkból. Diadalúton, álomban értük el Magyarországot s Hegyeshalomnál megsimogattuk a földet, hétesztendős számkivetés után... Ősz volt éppen idehaza.

Régi, igaz történetet mondottam el s talán sohasem írtam volna meg, ha fel nem szakítja bennem a multat Leningrád ostroma. Bajtársaimnak is tartozom ezekkel a sorokkal, akiket senki sem állított az ellenforradalmárok közé, pedig hit, rajongás, hűség és áldozat volt az életük egy förtelmes, idegen világban. Sokan meghaltak már közülük s akik élnek, hallgatag emberek. Szétszóródtak a magyar életbe s végzik nehéz, mindennapi munkájukat.

Petrográdból pedig Leningrád lett, a forradalom bölcsőjének nevezték el, fegyvergyáraiban sohasem szünt meg a gőzkalapácsok döngése, lakossága megnőtt s lelke elveszett a vérbefojtott ellenforradalmak éveiben. Szentpétervári ragyogásáról lehullott a vakolat, kövei elporladtak, tartógerendái megereszkedtek.

Hiába beszélnek a mindenttudók s a liberális bölcsek: ezt a várost s vele az orosz birodalmat *a zsidó marxizmus ölte meg*, a kihült, fagyott emberi agy szörnyszüleménye, a világot bolygó Mardochájok lelketlen logikája s *örök sikertelenségre kárhoztatott uralmi mohósága.* Becstelenebb és gyilkosabb életrendszert, lételméletet és hatalmi harcmodort a maxizmusnál emberfia még nem talált ki s ahol nagy erő tömörül össze a megvalósítására, ott több vér folyik, több érték pusztul, de soha, sehol, tartósan nem győzedelmeskedhetik. *A marxizmus nem ferdült el Szovjetoroszországban, csak kifejlődött gyakorlatilag a végső következményekig!* Kiirtották a középosztályt, kálváriás útra verték a lenézett parasztot, megtagadták a vallást, a nemzetet, a történelmi erőket, állati sorba züllesztették a dolgozókat és zsidó röffel, krétával, számológéppel akartak emberi társadalmat építeni. *Egy szédítő és hamis zsidó spekulációra tették fel Oroszország vérét és vagyonát!*

Trockij-Bronstein 1921-ben, amikor a Kresztiben senyvedtünk, felállította a héberszocialista horoszkópot, *Európa feltétlen és feltartóztathatatlan bukásáról*... Kiadás, bevétel, kamat, valuta, deviza, osztalék, értékpapír, börze, profit, ár, bér, külkereskedelem, mérleg, font és dollár cikázott a könyvbe dagadt elméletben s a szovjetzsidók őrjöngtek a kéjtől, hogy a Leó ilyen faji alapossággal jósolja meg a jövendőt. *S ha Európa bukik, mi a szovjet feladata?* Fegyvert gyártani mindenáron, milliók éhhalálából is, hogy készen legyen a taszítás nagy pillanatára s átvegye a szörnyű megroppanás örökségét. Trockijt kiebrudalták Moszkvából, de faji elmélete ott maradt a Kremlben a marxizmus koronájának.

A zsidót a szám degenerálta! Marx számolt a múzeumban, Trockij számolt mind a tíz ujján s nem talált helyet a sok számtól a számításban a népnek, fajnak, nemzetnek, az erkölcsi erőknek s a történelem titokzatos, mélyvizű forrásainak...

A halálra jósolt Európa acélökle döngeti Leningrád kapuit s beszakítja ezer kilométereken a szovjetfrontot. A számoszlopok szétolvadnak a megújhodó európai lélek tüzében, új világ sarjad a romokon s beteljesedik újra a zsidó végzet. Az erőszakolt bűnökre most következik a bűnhődés.

Nem hittem volna, hogy valamikor az életben még egyszer látni óhajtom a Névát, a Nyevszki Proszpektet, a széles csatornákat és a sötét börtönöket; — a várost, ahol elsorvadt az ifjúságom. De elmegyek oda, érezni halálom előtt a történelmi vihar tisztító erejét...

— Vége. —

Megérkeztünk a Keleti pályaudvarra. Ott tettem örök fogadalmat a bolsevizmus ellen s elrepült 20 esztendő azóta..

A HÁBORÚ

ÁRTATLAN LOVAK TEMETŐJE...
A meredek sziklapartokról 800 lovat hajszoltak le itt a vörösök a mélységbe, veszett pusztítási dühükben...

...ÉS ITT A GÉPTEMETO.
A víz mélyén is számtalan gépkocsi és egyéb járómű hever, amelyet a vörösök elszállítani már nem tudtak s a sziklapartról a mélységbe döntöttek...

SZEGÉNY EMBER VAGYONKÁJA.
A kommunista sereg elvonulása után, a szovjetlakosság elöszedi vermekbe rejtett cókmókját...

SZOVJET VISSZAVONULÁS — a szovjetlakosság barbár pusztítása!

AZ ELHAGYOTT CSATATEREKEN fekszik Szovjetoroszország minden vagyona, — fegyverben, gépkocsikban, ágyúkban s elszórt lőszerben. Szuronyával a földbevágott puska jelképezi a kievi mezőkön a nép 25 éves kínszenvedésének hiábavalóságát...

HELYSÉGEIBŐL

Német tábornok fegyverrel a kezében vesz részt a bekerítő csatában.

A KULTÚRA ÚTJA A HÁBORÚS TENGEREKEN . . .

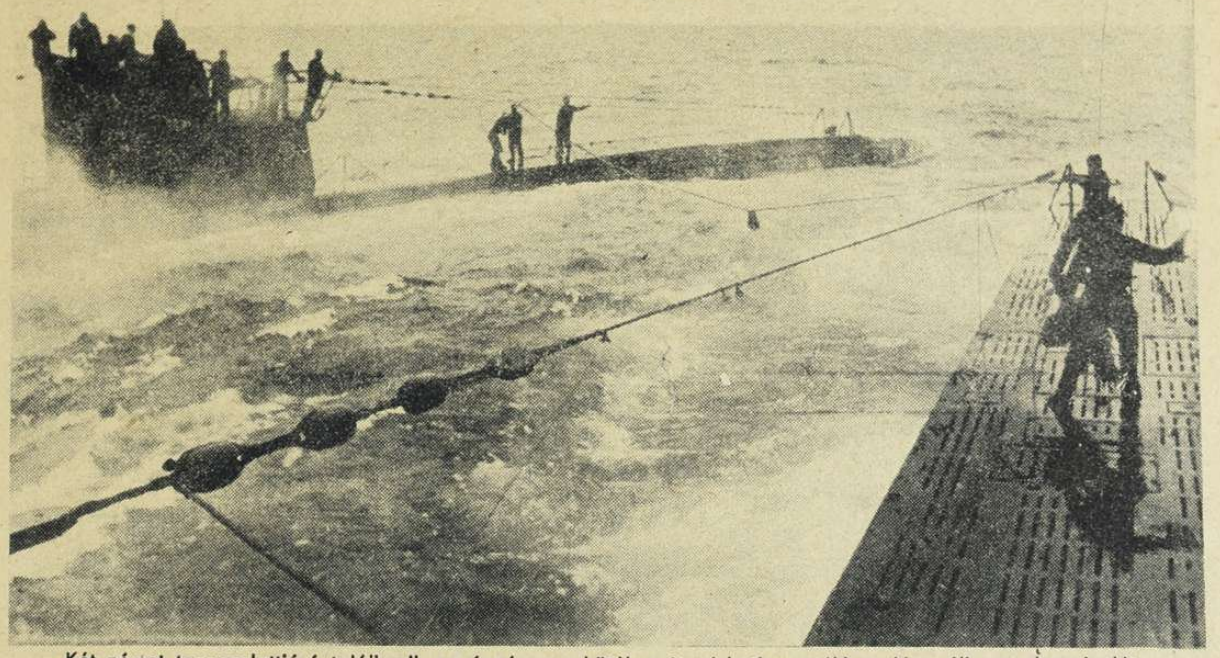

Két német tengeralattjáró találkozik az óceánon s kötélen át, vízhatlan zsákban kicseréli az olvasnivalót. Két kis kézikönyvtár gazdát cserél . . .

ELSŐ ISTENTISZTELET A BOLSEVIKI URALOM MEGDÖNTÉSE UTÁN . . .

A templom előtt.

Az Isten házának csupasz falai között.

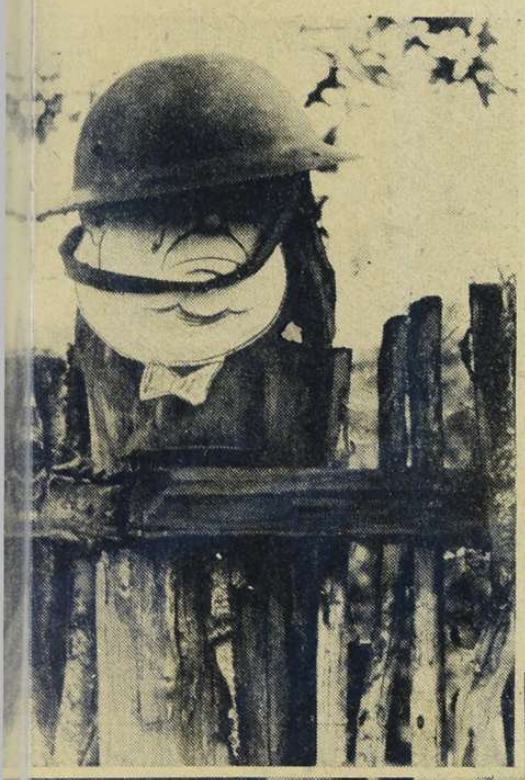

KATONAHUMOR A KORHADÓ SZOVJETKERÍTÉSEN.
A feslett deszkán, gazdátlan szovjetsisak alatt W. Churchill sír . . .

A G. P. U. BÖRTÖN TITKA.
Ilyen beton kínzókamrákat találtak a szovjetbörtönökben; koporsónagyságú cellákat, amelyekben a gördülő ajtóval bezárt rabok napokig állottak mozdulatlanul, éhen-szomjan, — amíg nem vallottak, — bármit, — hogy szenvedéseiktől szabaduljonak . . .

ELFOGOTT 15—16 ÉVES SZOVJETKATONÁK.
Ez a vég kezdete Sztalin hadseregében . . .

VIDÁMSÁG A HARCTEREKEN

A létnek és az elmúlásnak háborús mesgyéjén sem pusztul el a halhatatlan emberi életöröm... Halálos fáradtságok után felcsendül a dal a katonasorokban, csaták rövid szünetében harsog a jóízű nevetés s a harcosok még jobban örülnek az élet kis ajándékainak, — pihenésnek, tréfának s napfénynek, mint a békében élő polgárok, mert a háború kegyetlen megpróbáltatásai és a harcmezőkön leselkedő veszedelmek bizony a gondtalan órák megbecsülésére szoktatják az embert. Bajtársi összetartás, segítség, közös bánat és öröm, magafeledő vigasság, frissen gyöngyöző jóízű kacagás, színes virágokat hajt a hadak útjának szélein s a halál fekete kapuja előtt. Ezekből a virágokból gyűjtöttünk össze egy képcsokorra valót . . .

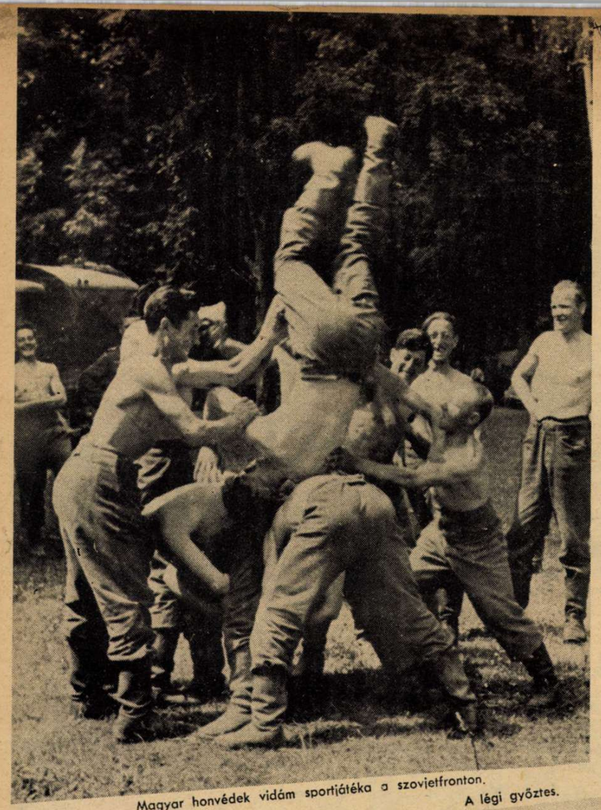

Magyar honvédek vidám sportjátéka a szovjetfronton.

Olasz katonák énekelnek Afrikában.

Német harci repülők harmonikaszóval szórakoztatják pihenő társaikat.

Olasz altiszt sivatagi vidámsága.

Motoros a harctéren, — védő babájával.

A légi győztes.

Német légelhárító tüzér szívbéli mosolygása.

Finn katonák éneke a győzelemre.

Három légi harc után sárgadinnyézik a kapitány úr.

Valenciai spanyol önkéntesek gitárral szerenádoznak Szovjetoroszországban.

Három német vaskeresztes nevet a kiállott veszedelmeken.

Jó tréfa az árokszéli pihenőn.

A fránya spanyol kulacs használatára tanítják a madridi önkéntesek a német ságort.

Kilátás a szállítókocsi végéről.

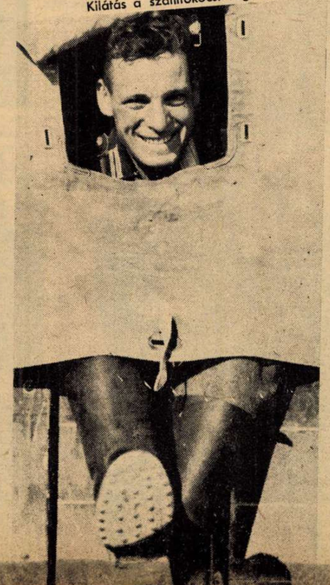

Világ ujság

KÖVETENDŐ DIVATPÉLDA MAGYARORSZÁGON.
Az olasz téli divatbemutatón általános feltűnést keltett ez a gyönyörű, hófehér bárány estélyi bunda, amely csak a parvenü új gazdagoknak nem helyettesíti a — külföldi prémeket. Szívleljék meg hölgyeink az olasz példát . . .

Dietrich birodalmi sajtófőnök tájékoztatja Berlinben a külföldi ujságírókat a szovietfront összeomlásáról.

UJ FRANCIA TRAKTOR A SZÜKSÉG ÉVEIRE.
Gáz hajtja s állítólag könnyedén végzi az összes fontos mezőgazdasági munkákat. Üres óráiban fűrészel . . .

A KÍNAI NEMZETI KORMÁNY BARÁTI LÁTOGATÁSA TOKIÓBAN.
Wang-csing-wei miniszterelnök rádióbeszédet tart . . .

LEÉGETT A GÖRÖG VÁROSNEGYED ISTANBULBAN.
400 ház, sok templom, a pátriarcha palotája és pótolhatatlan műkincsek a tűzvész martalékai. Ezernyi ember hajléktalan . . .

A hazaengedett Dentz tábornokot, szíriai katonák díszőrsége fogadta Marseille kikötőiében . . .

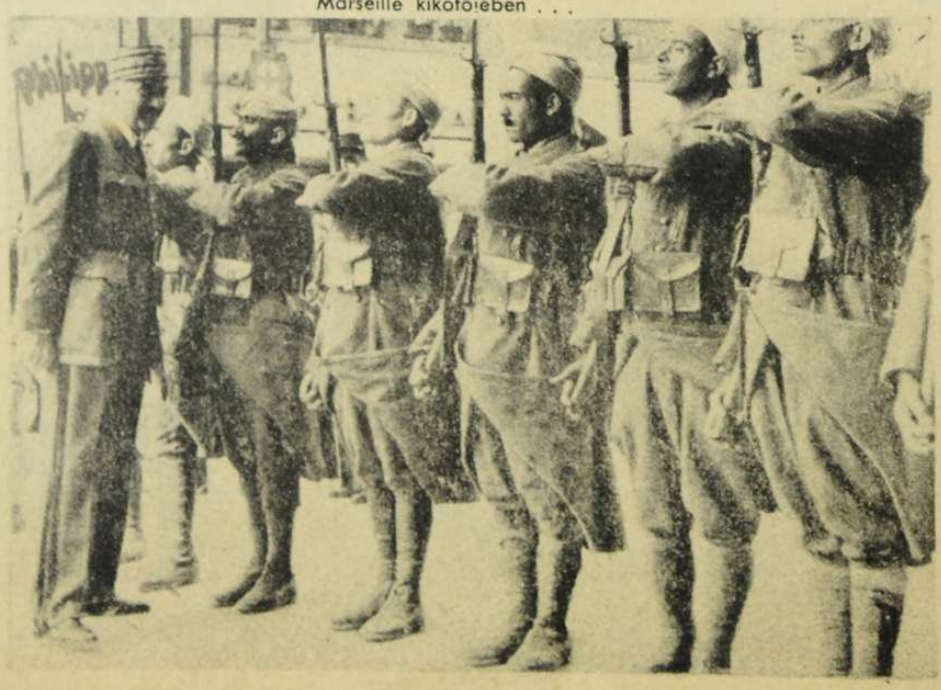

OSHIMA BERLINI JAPÁN NAGYKÖVET A CSATORNA PARTJÁN.
Egy német tábornok beszámol a magas vendégnek a parti erődök elfoglalásának részleteiről.

Kiállítás Kalocsán

Tarka, virágos népviselet és komoly társadalomtudomány a kalocsai megyei kiállításon

Irta és rajzolta Dinnyés Károly

Az embersereg mint egy virággal sűrűn telehintett tarka rét hullámzik. A sok virág: a kalocsai és kalocsavidéki leánysereg; virágszálak ők maguk is és virággal hímes tarka ruhájuk csak még színesebbé, festőibbé teszi a képet.

Kiállítás van Kalocsán. Európa háborút vív és ebben a kontinens határain túlcsapó háborús égésben ott küzd a magyar is. És a küzdelem közepette van időnk, energiánk alkotni is. Mert a kalocsai kiállítás alkotásszámba megy művészi és gazdasági jelentőségében is.

«Háború van, de éppen, mert háború van, most kell megmutatnunk munkakedvünket és tettrekészségünket» —

mondotta vitéz Endre László, Pest vármegye alispánja, a kiállítás megszervezője, megnyitó beszédében. És nem véletlen az sem, hogy éppen a nemrég szörnyű árvízsújtotta Kalocsán rendezte meg a megye ezt a kiállítást. Dokumentálása ez annak, hogy semilyen elemi kár nem töri meg bennünk az életerőt, a munkakedvet.

A vármegye minden részéből összegyűjtött mezőgazdasági, ipari és népművészeti anyag mellett, kimagasló jelentősége volt a fajvédelmi kiállításnak. Pompás fényképsorozatok, rajzok, grafikonok, idézetek és könyvek bizonyították, hogy amíg honvédeink a Fekete-tenger vidékén öregbítik a magyar kard dicsőségét, azalatt felvesszük a harcot a belső ellenséggel is. Ez a Magyarországon eddig egyedülálló kiállítás szemléletesen mutatta be a zsidóság [illegible] munkáját és alattomos módszerét, leleplezte álcázott harcosait és megdönthetetlen választ adott a mottóként olvasható kérdésre: Van-e zsidókérdés?

A kiállítás többi része mutatta meg, hogy olyan nép vetette fel ezt a kérdést és találta meg a választ, amelyik tud és akar dolgozni és fejlődni és tud ura lenni önmagának.

A látogató boldog büszkeséggel járta be a rengeteg kiállító helyiséget, gyönyörködött a kiállított anyagban és nem utolsó sorban a nemesvonalú, színpompás viseletű kalocsai és környéki lányokban, mert a hullámzó tömegben az ünnepélyes magyarruhák, sötét öltönyök feketéjében mindenütt elővillant a kalocsai harangszoknya, ott mosolyogtak ezek a szép, üde lányok, mint megelevenedett virágok, minden teremben; magyarázták mosolyogva az ámuló vendégeknek, hogy az a rejtélyes apró valami másfél kiló szárított paradicsom (pedig alig volt nagyobb egy ezüst

pengősnél) és a vendég mosolyogva csodálkozott.

Ott szőtték fürge kezekkel a remek szőnyegeket a látogató szeme előtt, sőt ott festette az egyik remek varrottasokkal, hímzésekkel teli magyar szobának a falára országszerte híres, mesebeli virágait az öntudatos művész elmélyülésével Pöre néni, a pingáló asszony, üres szardiniás dobozokba, törött csészékbe mártva ecsetét, mint a legképzettebb szakember.

A folyosókon csokorba verődve szemlélődtek a lányok és bókot csaltak tisztes öregurak ajkára, csak a vidékről feljött gazdát nem tudták kizökkenteni ünnepélyes nyugalmából, amikor egy küzdelmes élet filozófiájával szemlélgette az érseki uradalom palackozott borait, no meg azt a csodát, hogy a kiskőrösiek szőllőből kirakták Petőfi szülőházát.

A vendég elkomorodott az egyik teremben, amikor vé-

gignézte a nagy árvíz borzalmas pusztításairól készült felvételeket, de a szomszédban már remek csipkék, varrottasok, szőnyegek öntötték belé a derűt és optimizmust és széplányok csaltak mosolyt az ajkára, akik különben nem hiányoztak a délutáni pompás lovas versenyekről sem. Ott csimpaszkodtak a versenypálya korlátján, feszülő lábikrájuk kibukkant a szoknya alól és figyelték a honvédtisztek remek ugratásait és vihorásztak az ügetősök számukra érthetetlen, furcsa, kétkerekű járművén.

Este búcsúzóul még egyszer találkoztunk a kalocsai leányokkal a gyöngyösbokréta előadáson. Remek táncaiknak emlékével és nótáik utolsó akkordjaival fülünkben hagyták el ezt a kedves dunamenti várost.

FINN KATONÁK KÖZELHARCA EGY SZOVJETERŐD KÖRÜL.
A drámai pillanat... Kiugrik a betonerődből a szovjetkatona s lépésekről mered reá a fegyver csöve. Élet vagy halál? . . .

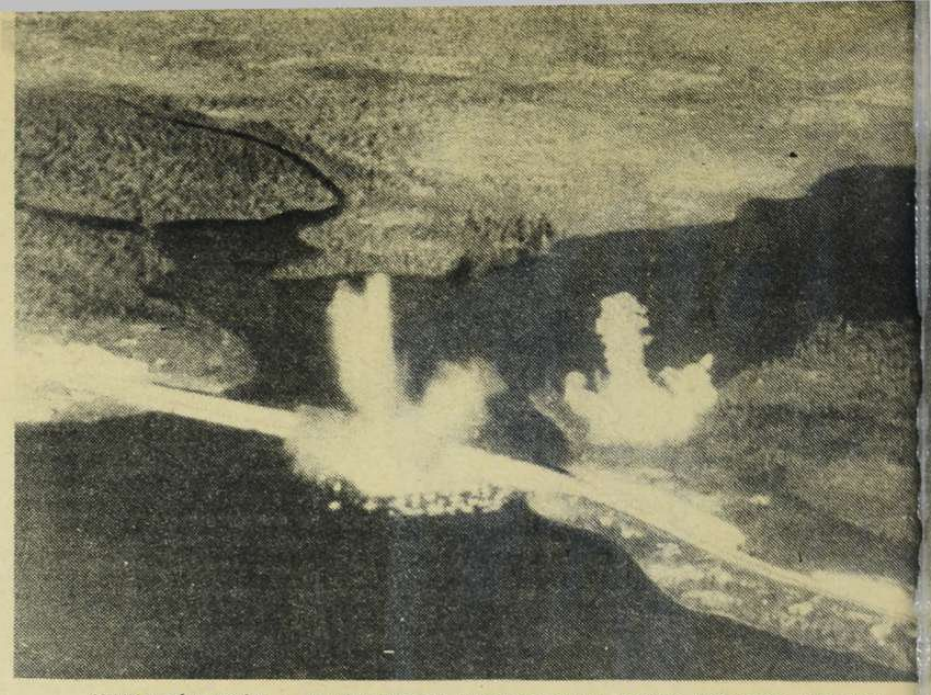

STUKA-TÁMADÁS A MURMANSZKI VASÚTVONAL EGYIK FONTOS HÍDJÁRA.
A ritkaszép légi felvétel a robbanás pusztító erejét világosan megmutatja.

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

„Ma kezdődik utolsó nagy csatája az évnek...“ Hitler Adolf milliós seregek előtt kihirdetett október 2-i hadiparancsából való ez a történelmi mondat.

Ragyogó őszi napfényben indult meg a sorsdöntő óriás támadás *Timosenko* hadseregcsoportja ellen. Az óramű pontosságával kidolgozott tervek alapján, a meglepő betörések véres áradata tüzérségi előkészítés nélkül zúdult a szovjet arcvonalra, de a hajnali fényben meglódult páncélos seregeket a zuhanóbombázók soha nem látott sűrű hullámai támogatták a vakmerő vállalkozásban. *A lerohanás tökéletesen sikerült, az egyenes arcvonal szétbomlott, a betört rész 500 kilométerre szélesedett s Timosenkó, aki Szmolenszket akarta visszafoglalni és Leningrád közeli felmentéséről küldött szét híreket a világsajtónak, megtudta, hogy azért állott annyira elől, mert — engedték...* A híres szovjetmarsall konok ellenkezésével és előretörési próbálkozásaival a német haditerveknek engedelmeskedett s amikor elérkezett az ő órája is, egyetlen csata végzetes ütésével leterítették.

A német páncélos oszlopok fergeteges rohamából lélegzetet elállító gyorsasággal óriás katlanok alakultak ki s a bekerített seregek körül a német acélgyűrű napok alatt áttörhetetlenre sűrűsödött. Először *Vjazma*, később *Brjanszk* körül formálódott egy-egy katlan s belejük szorult *60—70 szovjet hadosztály!* Timosenkó már későn értesítette Moszkvát arról, hogy alighanem mindkét szárnyát bekerítik a németek... A külvilágtól elszakított középső szovjet hadseregcsoport körül, mint szétszaggatott gátak résein át a megáradt folyó gyors vize, úgy ömlött keletnek a német hadsereg, új csapatokra bízva a bekerített ellenség megsemmisítését. *Az arcvonal már valahol mélyen elől van, de a szovjethadsereg zöme hátul maradt a katlanokban.*

Ha ránézünk a térképre s megkeressük Vjazmát és Brjanszkot és tudjuk, hogy *Orel* városát a németek már október 3-án elfoglalták, akkor megértjük, vagy sejtjük legalább *a szovjetvereség mérhetetlen arányait. A Kreml haderejének eltört a dereka. Szembe támadták, átrohantak rajta s messze mögötte, a légierő pokoli zárótüzével megakadályozták a menekülést és a segítséget egyszerre.* A stukák harca egyszerűen leírhatatlan. Október 4—6.-a között, Timosenkó haderejének vonalán teljesen megsemmisítettek 91 szovjetvonatot és 128-at súlyosan megrongáltak, szétbombázták a vasúti vonalakat, mélytámadásokkal megsemmisítették az erődöket, segítettek visszaverni a kitörésre elszánt csapatokat és szétszórtak minden utánpótlást.

A végső tényekre leegyszerűsítetten, a szovjetfronton az a helyzet, hogy *északon* Vorosilov főereje Leningrád körzetében szorult csapdába, *középen* Timosenkó mindent elveszített, amit tudott s *délen* Budennij maradék seregeit felmorzsolták a szövetségesek az Azovi-tenger mentén. Tiszta már a kép s megsemmisítő csatákban teljesedik be a szovjet megérdemelt végzete. *Ami hátra van, az inkább haditechnika, mint hadművelet.* Őszi falevelek módján hullanak le a háború fájáról az angol álmok a *kétfrontos* ellenállásról s álom marad terméketlenül az *urali szovjetarcvonal* reménye is. A Kreml urainak sorsa nem tud már elvánszorogni az Uralig; a jelenlegi csaták döntést hoznak a szovjet belpolitikájában is. *Nincs tovább!* Ami még ezután történhetik, az oktalan s a félelemtől félőrültek által kierőszakolt mészárlás. Ha Sztalinéknak csak parányi lelkiismerete volna, saját népük életvédelmének szolgálatában, akkor eltűnnének valahogy s valamerre, megkönnyíteni a békét...

*

A hadijelentések heti rendjében, először a szovjet *déli arcvonalának felbomlásáról* értesült a világ. A *charkovi pályaudvar* légi bombázása volt a rendetlenül menekülő seregek útjának eltorlaszolása. Charkovban 8 vasúti vonal találkozik s ennek a csomópontnak megsemmisítése betetőzte a szállítási anarchiát. Az Azovi-tenger körzetében megkezdődött a nagy csata. A 9. szovjethadsereg vezérkarát elfogták s a főparancsnok is csak repülőgépen menekült meg. Budennij seregének utolsó nagyobb ellenállását a szövetségesek *Zaporozsje* mellett törték meg s innen a diadalmas csapatok bámulatos gyorsasággal foglalták már el *Mariupol, Melitopol és Berdjanszk városait.* Mariupolnak 200.000 lakosa van, Odessza után a legfontosabb déli kikötő és hadiiparának elvesztése is súlyos csapás. Melitopol 75.000 lakossal, fontos ipartelep és vasúti csomópont a Krim felé, Berdjanszk nagy kikötő város és hadiipara sok ezer munkást foglalkoztat. Mariupol kikötőjében megzsúfolódtak a menekülő szovjetcsapatok s a szárazföldön és a hajókon rengeteg emberük pusztult el. A város elfoglalásával a nyugatról és északról előretörő szövetségesek bekerítették a 9. és 18. szovjet hadsereget és teljesen megsemmisítették. *Rundstedt vezértábornagy hadseregcsoportja ebben a térben 106.365 foglyot, 212 páncélost és 672 ágyút zsákmányolt. Szabad az út Rosztov felé...*

Az arcvonal középső szakaszán *Orel* elvesztését már a szovjet is elismerte. A német hadak rajta állanak a Moszkva—Charkovi vasúti fővonalon s fegyverténvük sikere halálos döfés *Moszkva védelmi vonalára.* A vjazmai és a brjanszki katlanokból már *200.000 szovjetfoglyot ejtettek* s a hétvégi jelentések szerint az összeomlott kitörési kísérletek véglegesen összeszorították a kört a pusztulásra és megadásra ítélt szovjet seregtestek körül.

S. S. CSAPATOK JÁRNAK AZ AZOVI TENGER PARTJÁN S FALURÓL- FALURA FOGLALJÁK EL A FONTOS TERÜLETET.

HITLER VEZÉR ÉS KANCELLÁR meglátogatta Brauchitsch vezértábornagyot, a hadsereg-főparancsnok 60. születésnapján. Kemény munka erősíti a szerencsekívánatokat...

BRAUCHITSCH VEZÉRTÁBORNAGY a német hadsereg főparancsnoka a déli arcvonalon egy altisztjével beszélget, akit a szovjet kézigranát a karján súlyosan megsebesített...

ÉS UJ FORDULATOK

A szövetséges támadás arcvonala 1200 kilométerre szélesedett, a tomboló csaták ereje még mindig emelkedik, az iram törésig feszül. Moszkvára, Leningrádra és az arcvonal összes nagy városaira valóságos bombaeső hull, rohamok tépik szét a szovjet ingadozó állásait és ismeretlen távolságokra lendül előre a harc. A szovjet hirszolgálata megbénult s csapatai helyzetét majd megismeri a német külön hadijelentésből, amelyre már nem kell sokáig várni . . .

A nemzetközi tanácstalanság

Az *angol sajtó* megható álláspontja szerint, „csinálni kellene valamit...“ Az *amerikai sajtó* azt ajánlja, hogy az angolok próbálják meg az európai szárazföldön a partraszállást. Könnyű tanács, illő távolságból...

Allan Murray őrnagy, a londoni rádió katonai szakértője, a hadtörténelemben páratlan jelenségnek mondotta az új német támadás *megszervezését* s *Bevin* miniszter alsóházi beszédében nyiltan megmondotta, hogy Németország a katonai nevelés eredményeit aratja le a keleti hadszintéren... Az Egyesült Államokban sem látják már rózsásnak a helyzetet s a *Chicago Tribune* súlyos támadást intézett Roosevelt ellen. A szovjetorosz *Pravda* veszedelmesen nyilt az irásaiban; a végszükséget emlegeti és ostorozza a helytelen intézkedéseket. Megírja, hogy egy nagyobb szovjetváros egész lakosságát kihajtották az erődökbe a német légitámadás elől s a tüzeket ezért senki sem oltotta... Szídja a Pravda a szovjet tűzoltókat, akik veszély idején *„a legmélyebb pincébe húzódnak meg s nem teljesitik kötelességeiket...“*

Kipattant egyébként a hét folyamán a védett titok, Roosevelt Sztalinhoz intézett leveléről, amely így kezdődik: *„Kedves Barátom Sztalin!“* — és így végződik: *„Baráti üdvözlettel F. D. Roosevelt...“* A levél középső része nem érdekes, mert a sürgős és feltétlen segitség igéretével van tele s avval a biztatással, hogy csak tovább a bámulatraméltó seregekkel, hiszen *„megtaláljuk Önhöz az utat...“* A moszkvai konferencia *tavaszra* igért hadianyagot Szovjetoroszországnak... *Olcsó igéret és nem ráz...*

A magyar honvédek dicsősége

A fontos feladatokkal megbízott magyar seregtestek előtt is megroppant a szovjet erő s honvédeink azonnal megszállták a fontos pontokat a Dnyeper keleti partján, *a magyar gyorshadtest pedig résztvett a Dnyepropetrovszktól megindult nagy támadásban, le az Azovi tenger partjáig!*

Összefoglaló jelentés számolt be a héten a magyar seregtest Dnyeperparti hadműveleteiről. *A magyarok feladata volt megakadályozni a szovjet áttörési kísérleteit, lekötni minél nagyobb vörös csapattesteket és önálló vállalkozásokkal elvonni az ellenség figyelmét a dnyepropetrovszki áttörésről.*

A magyar arcvonal egyetlen napon tíz szovjettámadást tartóztatott fel és vert vissza, tüzérségünk zárótüze is komoly ellenséges erőket semmisített meg és támogatta a szövetséges csapatok támadásait. *A szovjet hadvezetőség nem tudott elvonni csapatokat honvédeink elől s a bátor magyar harci vállalkozások odakötötték a Dnyeper partjához a szovjet hadat, amig hátulról el nem fogta a bekerítő szövetséges sereg. A magyar légierő eredményes támadásokkal pusztította a szovjet utánpótlási vonalait. A dnyeperparti harcokra büszkén tekinthet a magyar!*

Magyarország kormányzója táviratot küldött a hadszíntérre a magyar gyorshadtest hős parancsnokához, *dálnoki Miklós Béla* vezérőrnagyhoz,

Hitler Adolf beszél a keleti döntésről

ILYEN MEGLEPETÉS IS ELŐFORDUL.

Gyanútlanul befutott a szovjet szállítókocsi a német vonalba. Villámgyorsan megtörténik a lefegyverzés...

BRAUCHITSCH A TÜZÉRSÉGI ÁLLÁSBAN.

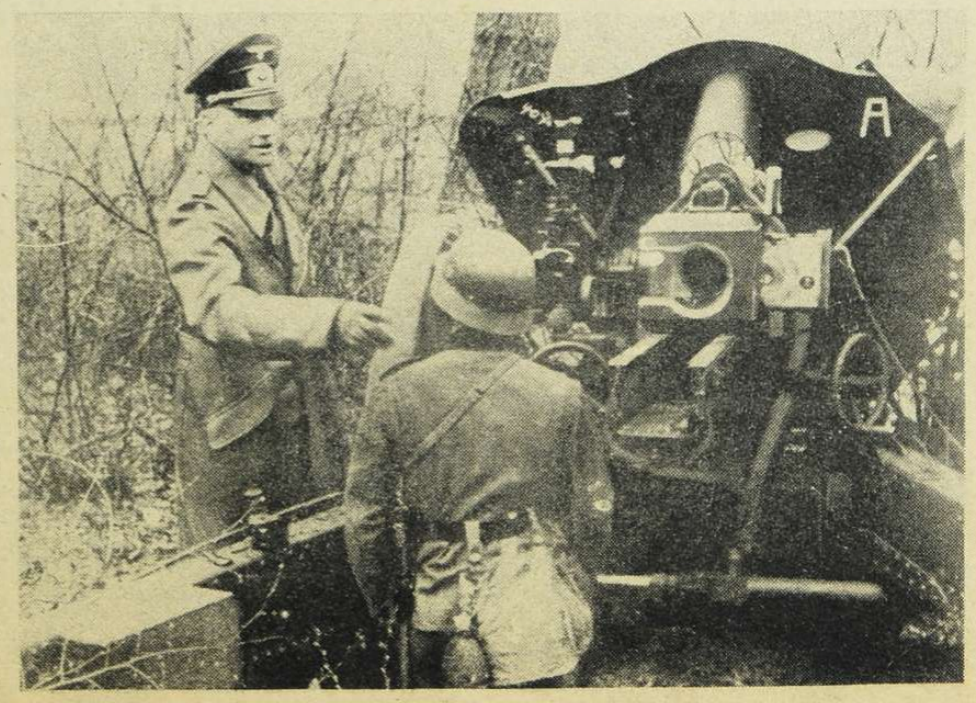

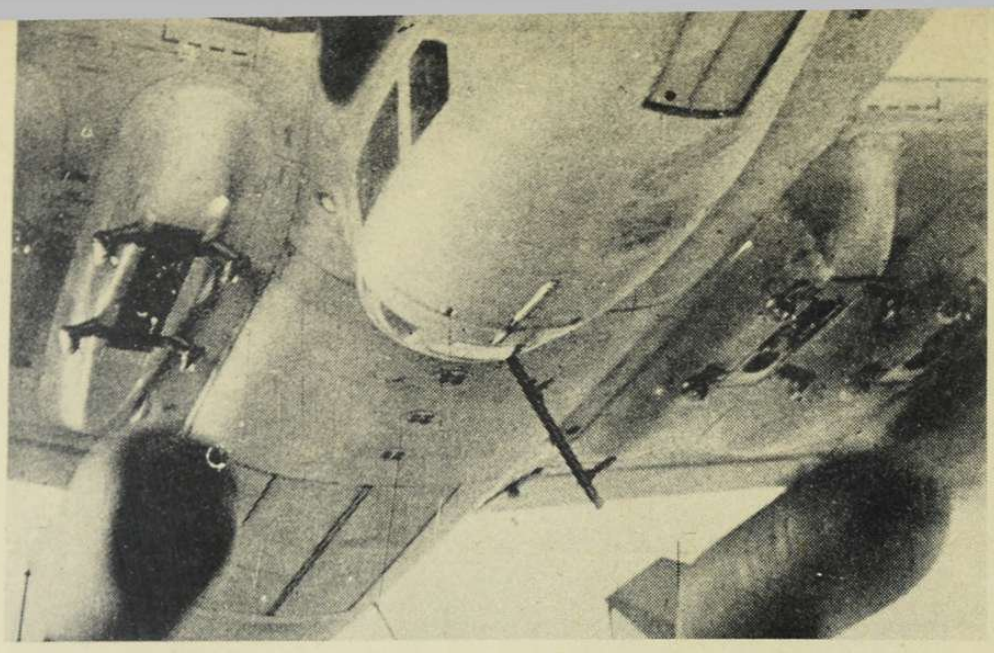

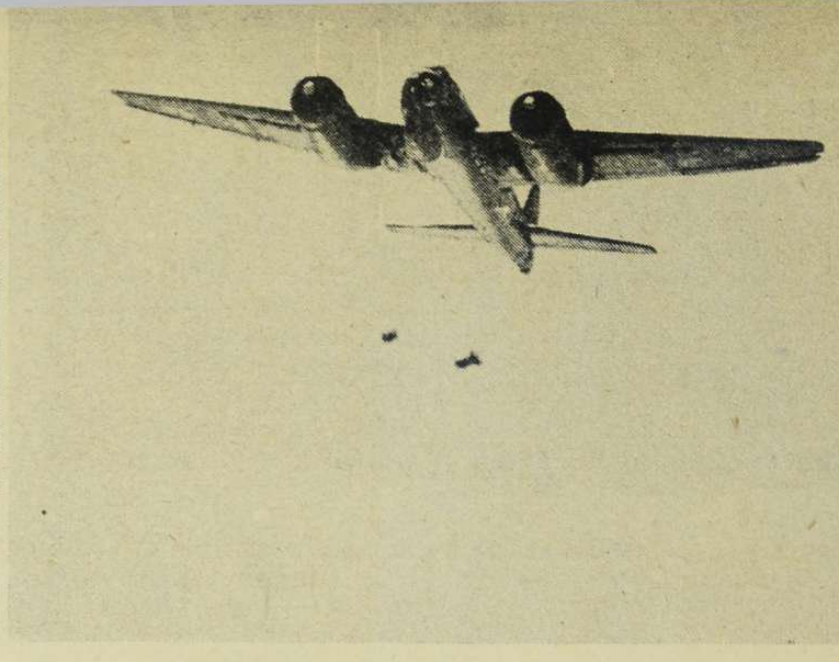

A moszkvai vasút bombázása. Csodálatos képsoroza

A két óriásbomba már szabadon hull lefelé, de zuhan még a stuka is. A bombák és a gépszárnyak hossztengelye egyetlen pillanatig párhuzamos, de a Ju 88 pilótája villámgyors rántással merészen felívelteti a gépet újra a magasba. Olyan rövid ez az idő, hogy a bombák még mindig közel vannak a stukához...

ROHAMCSÓNAKOK A DNYEPER DÉLI SZAKASZÁN.
Ezek a kis járművek rendkívül fontos szerepet játszottak a nagy győzelemben.

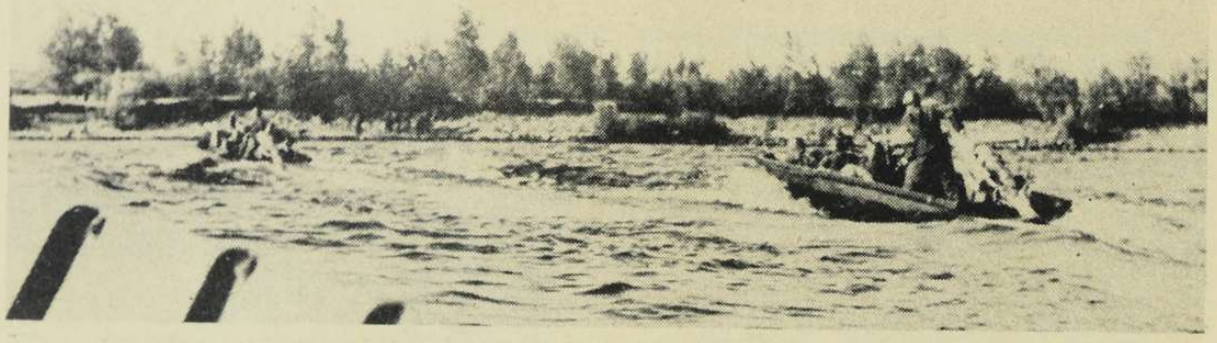

A TENGERALATTJÁRÓ
új útra indul az angol vizekre. Német hajó vezeti át az aknazárakon...

DIETL TÁBORNOKRA FELSEGÍTIK A HÁTIZSÁKOT.
A sebesült hős így masirozik katonáival...

LÉGI FELDERÍTÉS!
A Moszkva folyó partjain épített tankcsapdákat és lövészárkokat világosan feltárja a légi fénykép s a felderítés gyors és pontos munkája sok katona életét kíméli meg...

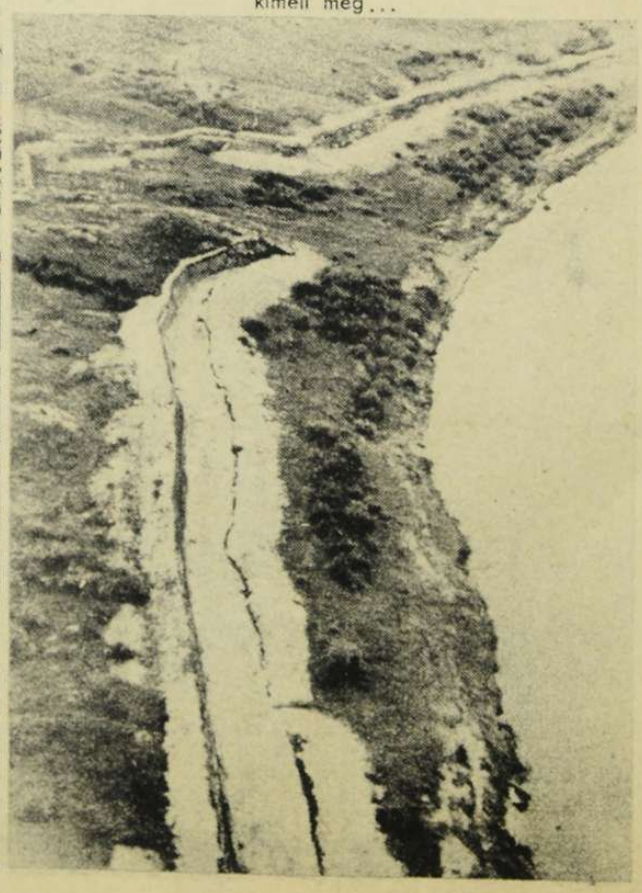

amelyben a legmelegebb köszönetét és dicséretét fejezte ki bajtársi üdvözletével a harcban állt csapatok minden tagjának.

„Örömmel és büszkeséggel állapítom meg, — sürgönyözte a Kormányzó Úr, — *hogy harcos fiaink a rendkívül nehéz viszonyok dacára mindig a régi magyar katonai hírnévhez és dicsőséghez méltóan állották meg helyüket, sőt az egész világ által elismerten új babérokat szereztek éppen azokon a vidékeken, amelyeken egykor őseink ontották vitézi vérüket, amikor útban voltak e Haza felé...“*

A kormányzó úr távirati parancsát „büszke örömmel és nagy lelkesedéssel fogadták a gyorshadtest csapatai.“

Az egész nemzet szive ott dobog a keleti fronton, ott jár a gondolatunk s ott erősödik meg a hitünk a jobb jövendőben.

Az északi harcok hősisége

Leningrád körül minden idők legelkeseredettebb küzdelme folyik. *A finn csapatok szakadatlan harcokban átkeltek az Onega csatornán s Petrovszkojtól északra is előrenyomultak.*

A várost ostromló német hadsereg elsősorban a bekerített szovjet seregek fokozatos szétmorzsolására törekszik s a leningrádi bevonulás csak ennek az elért célnak betetőzését jelentheti. A német katonai szakirodalom rendkívül érdekesen és nyíltan foglalkozik az ostrom nehézségeivel. Megállapítja elsősorban, hogy az orosznak érzéke van s ügyessége a sáncásáshoz és erődítmény építéshez. Leningrádot a mozgósított lakossággal épített tankcsapdák hosszú sora védi. Ezek a 2 méter mély és 3 méter széles csapdák jólrejtetten, borítják a terepet s mögöttük 3 kilométer távolságban új akadály épült, több sor vastag, mélyen leásott fenyőtörzsből, sok helyen 10—12 kilométer szélességben. Ezután is új erősített vonal következik, 1 méter magasságban ledöntött fatörzsekből, rengeteg drótfal összehálózottan, aknazárakkal, betontömbökkel és kiserődök sokaságával... *A Luga folyó és Leningrád között ez a védelmi övezet körülbelül 120 kilométer széles s a fölényesebb technikai felkészülést igen jól helyettesíti itt a természet: az erdők, a mocsaras, süppedős és lápos területek.* A vonalakba vezényelt szovjetkatonát a végsőkig harcra kényszeríti a hátamögötti terror, a politikai biztos fegyvere.

A német támadás csodálatos leleményességgel alkalmazkodott a leningrádi harcok sajátosságaihoz. Válogatott hidász csapatok járnak az élen, úttalan utakon támadnak *váratlanul*, rohamágyúkat visznek az első vonalba, felszedik az aknákat, robbantják a szögesdrótot s legalább keskeny átjárókat biztosítanak az előretörő osztagoknak. Leningrád csak azért áll még, — ha áll, — mert a németek *a legkisebb véráldozattal akarják elfoglalni.*

A hősiség, a katonai cselekvés és az elszántság százezernyi példája terem az egész keleti arcvonalon. A bekerített részek kitörési kísérletei felülmúlnak minden képzeletet. Néha 10—12 hullámban rohannak előre a kétségbeesett szovjetkatonák; néha elég a szétszórásukra a tüzérségi zárótűz, máskor a géppuskák szórásában omlik össze a támadásuk, vagy bejutnak a holttesteken át a német állásokba s kézitusában hullanak el. Ez a fanatizált és barbár katonai erő sohasem tud had-

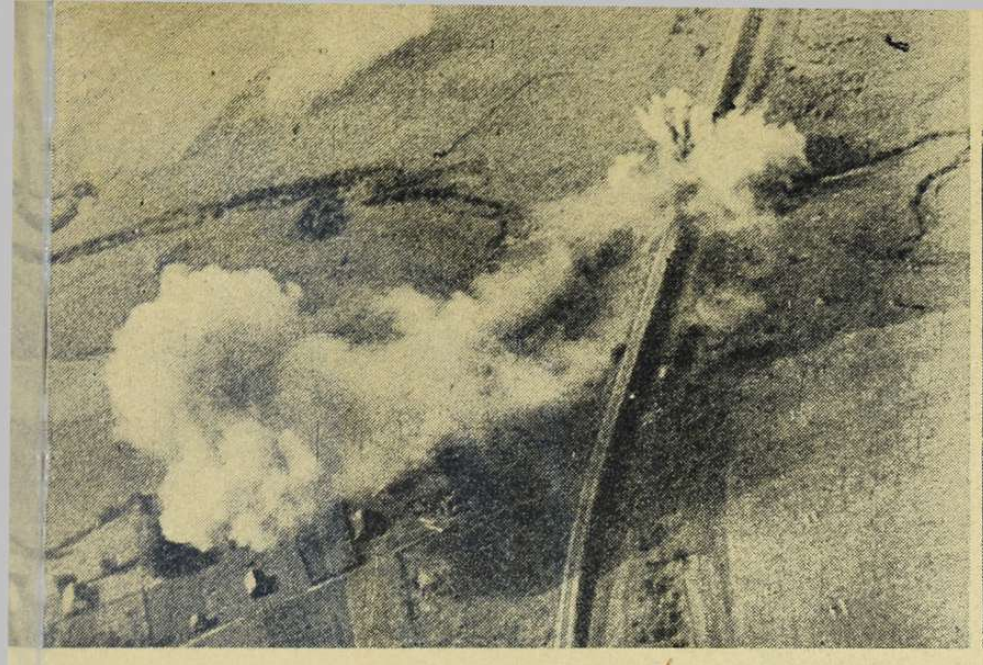

néhány pillanatról!

A két bomba pontosan ráhull a vasútvonalra s a robbanás ereje szétszaggatja a töltést...

HARC A VASUTI TÖLTÉSEN
Erős fegyvertűzben rohamra ugranak a német katonák.

műveletekben érvényesülni s a vért lényegtelen kis helyi sikerekre pazarolja. *Félelmetesen kiütközik a szovjetseregekből a letagadott legnagyobb bűn: túlsok tisztet, katonai szakembert lelketlenül megöltek, eltávolítottak a pályájáról vagy az életből, márpedig milliós és technikailag kiválóan felszerelt hadseregeket tudatlan vezérek győzelemre nem vezethetnek!*

A szovjet most bűnhődik a multért, mert az ártatlan halottakat sem feltámasztani, sem helyettesíteni nem lehet. *Szovjetoroszország talán a világtörténelem legnagyobb véráldozatával veszíti el ezt a háborút — Tél tábornok komoly bekopogtatása előtt...*

A helyzet és a hatás

Az utolsó hírek arról számolnak be, hogy az *Azovi-tenger* partján, *Koloszov* szovjettábornok utólért kötelékeit szétszórták véglegesen a szövetséges csapatok, *Brjanszk* körzetében *Rakutin* tábornok seregeinek kitörési kísérlete szörnyű veszteségekkel összeomlott s *Vjazma* körül *Boldin* szovjettábornok hadtestei ellen a megsemmisítő harc rövidesen végetér. *A leningrádi kitörési kísérletek kudarca óta, az egész arcvonal egyetlen, viharos támadás a vörös hadsereg ellen. Minden óra meglepő új eredményeket hozhat s a szovjet további ellenállásában érdekelt országok vezetőrétegei dermedten lesik az új híreket...*

A nemzetközi szovjetbarát sajtó vészkiáltása erősödik s Angliában nem tudtak más orvosságot kitalálni az ijedelemre, mint a *német békeajánlat meséjét.* Angol politikai körökben a jelenlegi kormány súlyos válságával számolnak arra az esetre, ha összetörik a szovjetfront. A hét legjobb tréfája *Beaverbrook* angol hadfelszerelési miniszter mondása volt, aki kijelentette, hogy *„Anglia sohasem hagyja cserben szövetségeseit...".* A *Daily Mail* szerint Szovjetoroszországon nem segítene egy elhamarkodott és előkészítetlen angol támadás a németek ellen.

Az Egyesült-Államok közvéleményére az új hírek nagy hatást gyakoroltak, de a hivatalos politika változatlanul a régi úton halad. A *kereskedelmi hajók* felfegyverzése rövidesen megtörténik s új gyújtóanyag kerül a nemzetközi politikába... A független *Panama állam* elnökét puccsal távolították el helyéről, mert nem volt hajlandó résztvenni a Németország ellen irányuló tervek végrehajtásában. Ez a délamerikai államok szabadsága.., Amerika 99 esztendőre kibérelte *Csangkaisek* marsalltól hét kinai kanton összes értékes bányáit s a hadiszerekkel történő fizetés megnövelte a feszültséget *az Egyesült-Államok és Japán között...*

Hitler nagy beszédében egy szó sem esett Amerikáról. Roosevelt beszédében élesen csengett ez a mondat: *„Nem türjük a kihivást!...".*

A török-német egyezményt súlyos csapásnak tekintik a demokráciák és kihatásait izgatottan mérlegelik. A diplomáciában az ideges, sértő hang, mindig az ellenfél sikerének jele. A tengelyhatalmak ellen irányuló, *szóban és irásban* fokozott támadás csak egyszerű következménye és bizonysága a szövetséges hadseregek döntő harctéri sikereinek. *Ki mivel birja — avval hadakozik...*

A „Marx Károly" szovjetcirkáló megdőlése a sötét felhők alatt

KÖTÖZÉS KÖZBEN.
Előnyomulás közben sebesült meg a páncélos kocsi katonája. A sebesültet gyorsan bekötözik és a csapat megy tovább.

MUSSOLINI ÁTADJA A ZÁSZLÓT
a dicsőséges harcokban résztvett feketeingesekből alakított új M-zászlóaljnak.

Honvédeink a szovjet földön

Lenin szobrát döntik le a magyar csapatok által felszabadított szovjetvárosokban.

Nehéz szovjetbombázót lőttek le a magyar légvédelmi tüzérek.

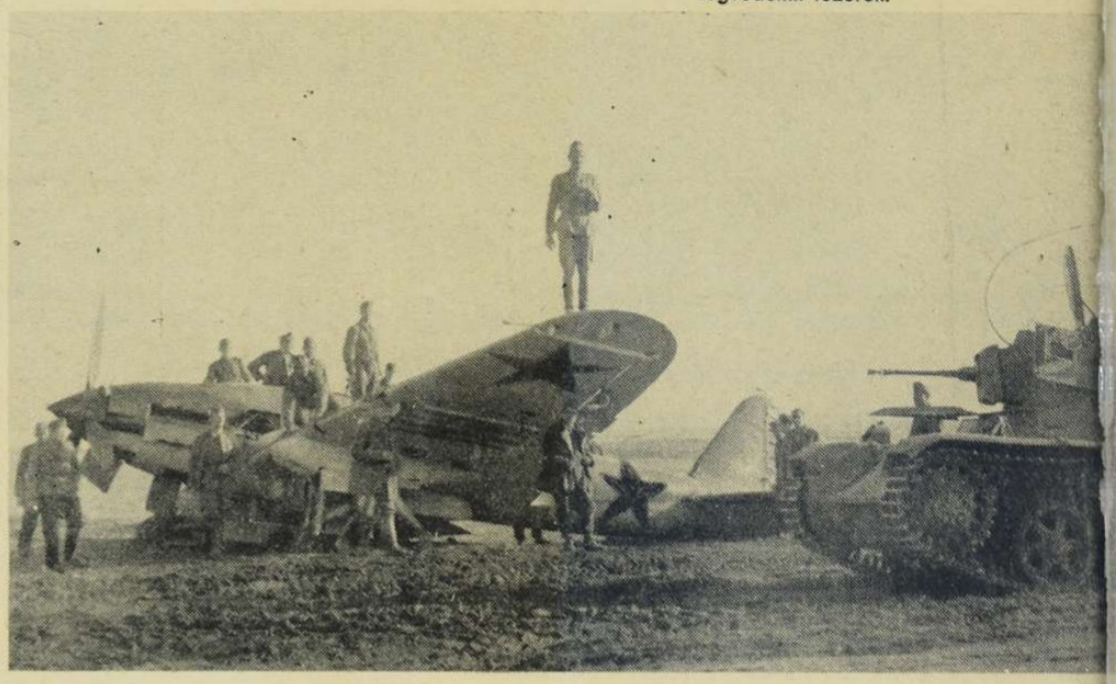

Szovjetfalvakon vonul keresztül a magyar páncélos csapat.

Egy kis zene a harcizaj között

Magyar páncéloskocsi és parancsnoka

Magyar huszárok és magyar páncélosok vonulnak fel Ukrajna széles országútján.

Vidám halfogás szabadkézzel a sekély ukrajnai patakban. A vidám halfogást vidám vacsora követi...

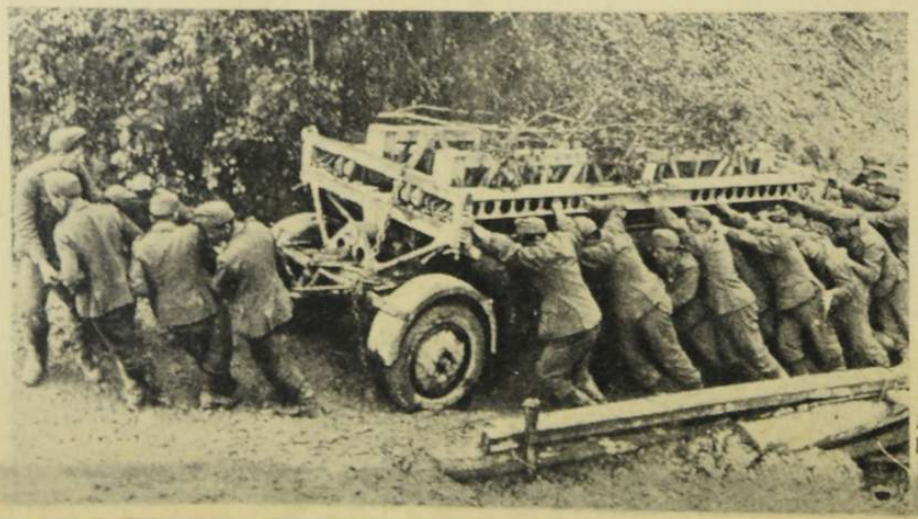

Magyar utászok hősies küzdelme a komisz szovjet-utakkal.

A HÉT TÉRKÉPE

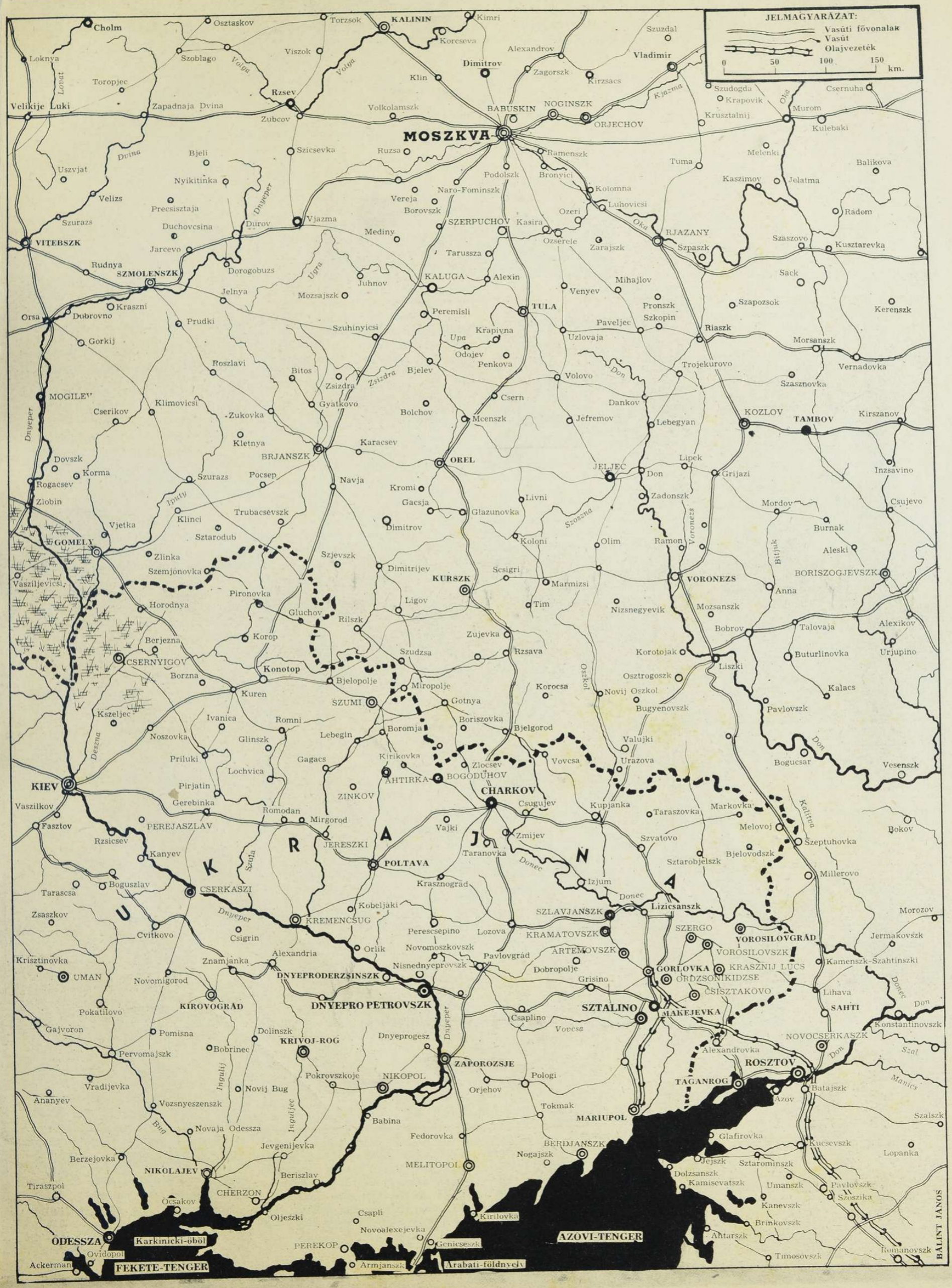

Régi magyar világ

A történelmi idők nagyobb mértékben változnak, mint az emberek. Száz év előtt sokszor olvasott a maiakhoz hasonló külföldi híreket a magyar.

Az 1842—43-as évek átmenetében az Északamerikai Egyesült Államoknak diplomáciai nézeteltérése támadt Mexikóval. Mexikó szemet vetett Texasra, ami az Egyesült Államok terveit zavarta. Az elnök a szenátus megkérdezése nélkül mozgósította a flottát és szárazföldi támaszpontot is szerzett. Vagyis kicsinyben ugyanazt tette, mint ami ma nagyban történik. Erről számol be a hír:

«... Az Egyesült Státusok elnöke egy üzenetben értesítette a szenátust, helybenhagyásuk előtt, hogy az Egyesült Státusok tengeri erejének egy részét Connor kapitány alatt a mexikói vizekbe küldte, Texas szélein pedig Jessup váránál szárazi erőt állított fel, s azt hiszi, hogy ebben sem Mexikó, sem akármilyen más hatalom nem találhat okot a háborúra. Az Egyesült Státusok sajtóját az elnöknek ezen rendszabálya annyira felizgatta, hogy a New-York Enquirer *az elnököt az alkotmányon elkövetett felségsértésért vádperbe vonatni kívánja. Egyébként a bekebelezés pártolói a szenátusban is naponkint szaporodnak...*»

Ma is jól ismert és sokat említett földrajzi területről beszél ez a másik hír:

«... *A Dnyeszter túlsó partján az orosz cár parancsára egy nagyszerű vár fog építtetni, határerősségül szolgáló Ausztria ellen.*»

Az is véletlen, hogy egy magyar utazó, *Nogel István a krimi félszigeten* járva, éppen száz éve számol be útleírásában tapasztalatairól. Ebben is találunk időszerű földrajzi neveket:

«... Mivel Bakcsiszeraj krimi városnak lakosai többnyire tatárok, európai vendégeik pedig nincsenek, minden előkelő utasnak a khán-palotában adnak szállást. Egy órányira Bakcsiszerajtól fekszik egy nevezetes *zsidóvár*, az úgynevezett Csufultkhale, meredek szikláktól körülvéve. A tatárok uralkodása alatt a karaita-zsidóknak nem volt szabad másutt, mint itt lakniok, most azonban már odahagyogatják ezen bagolyfészküket. *A krimi tatárok igen sok részben többet hasonlítanak a magyarokhoz, mint minden más nép, mellyeket még eddig keleten ismerni tanultam.* Bakcsiszerajból Szebasztopolba mentünk. Az orosz hadihajók egy része itt tanyáz, a kikötő igen tágas és bátorságos, *Európában párja nincs.* A város csinos épületekkel díszlik, ezek egyike előtt egy pár sphynxet láthatni, fehér márványból, Olaszországban készültek s harmincezer ezüstrubelbe kerültek. A lakosok itt mind katonák. Szebasztopol szegény emberre nézve rosszabb hely, mint Szibéria, igen sok fogoly van benne, kik egész életüket itt töltik. Az ember alig láthat itt mást, mint *barnaruhás rabokat beretvált fejjel. Ezek építkeznek...*»

Magyarország újságolvasóinak érdeklődését egy Erdélyben folyó regényes kincskereső kaland foglalkoztatja:

«... *Kolozsváron*, a kormányszéki épület udvarán, kamarai biztosok jelenlétében nagy kincsásási próba folyik, egyelőre eredmény nélkül. *A vállalkozók, részvényes társaság, mellynek tagjai többnyire szabók, csizmadiák, szűcsök, kocsisok.* Erre őket egy vén kőfaragó E. T. beszéde vezette, kinek állítása szerint, apja, a jezsuitáknál szolgálva, mint kőműves rakta volna be *a hatvan köbölnyi aranyat a kútba, számok szerint 370 mázsa ezüst tallért és 217 mázsát aranyban.* A hősök legtüzetesebben folytatják a munkát, *de kútnak és pénznek eddig még semmi nyoma...*»

A másik nagy szóbeszéd tárgyát képező eset már pesti eredetű. A *Lánchíd építkezésnél* elszabadult egy gerenda tutaj és nekiment a hajóhídnak:

«... Mult kedden délben az új hídhoz tartozó erős szálakból kötött talpak a hatalmasan áradt Dunától elragadtatván, a hajóhíd pesti oldalához ütődtek s lőn nagy pusztulás. Vagy tíz hajó és az első cölöpök elsodortattak, egy alább álló gőzös megsérült, még lentebb három malom is elsodortatott helyéből, a hídhajók imitt-amott fogattak el, néhány Tétény alá úszott.»

Gróf Széchenyi utánzása divatba jött az arisztokraták között. Egyre többen járták Angliát, de amit onnét hazahoztak, azért aztán keményen elverte rajtuk a port a napisajtó.

Új, keserű hang honosodott meg a magyar sajtóban, felvert nyugtalanságok lobogtak a sorok között s fájt sok magyarnak a tehetetlen összehasonlítás és a *külföld külsőleges utánzása.* Ime, így írtak az angolmániáról:

«... Szívemelő reád emlékezni óh Anglia, országok elsőszülöttje, s az elsőszülöttség szent jogánál fogva ura a kék hullámú tengereknek. Ragyogó a te dicsőséged a földnek minden bércei felett és állsz te a gőzben, mint teremtő a chaoszban *és teremtesz perkált rőfszámra* és országokat India napsugárdús földjén és haladsz a vizeken és felhőkön, mint a hősök szellemei, háborítatlanul. — És milyen vagy te Magyarország, gyászos emlékezetében a sűrűn mennykövezett háborúknak. Halvány a te arculatod, mint a hóterhes fellegek a télnek csikorgó zivatarában *és szegény vagy te s elmaradozó*, mint a vak koldus, ki jár vásárról vásárra nyikorgó talyigán és fülhasogató nádi hegedűvel. Óh nem dicső a te neved Magyarország, *mostoha és kitaszított gyermeke a gyáriparos századnak, a földi javakat osztónak...*»

«... Elmentek a te hatalmas fiaidnak néhányai a dicső Angliába, hogy szerezzenek eszközt a te boldogításodra, melly elhanyagoltatott, keresztül éjszakáján a vészes századoknak, és tanultak ott — a hazáért áldozatkészséget talán? Óh nem! Vagy tanultak ott áldozni a haza fenntartására, mindenből mit bírnak, hogy létesüljön nálunk haladás? Óh nem! *Vagy elhozták onnan mindenhatóságát az észnek, a minden akadályt eltiprónak? Óh nem! Vagy elhozták onnan a szabadságnak szeretetét? Óh nem! Az ipart, melly új világokat alkot? Óh nem!*»

«*Mit hoztak hát ezen hatalmas fiai a négyfolyamú Magyarországnak? Hoztak száz «fox huntert» vagyis rókavadászó kutyát.* És szállítása ezen kutyáknak Londból, a kőszéngőz miatt büdöstől, Pestig, a por miatt lakhatatlanig, *került több ezer forintjába a tiszta csengő ezüstnek. Óh ti ebeket vásárló hatalmas fiai Magyarországnak, dicsők lesztek ti vadászatában a rókáknak.* Nagylelkűek is vagytok, mert pazaroljátok a hazának pénzét, amit verejték szerzett s kiirtjátok a kártékony rókákat, hasznára az úrbéres parasztnak. *S ha majd nem lesz róka a hazában, hozattok rókát Muszkaországból is és sok hasznotok lesz, míg élnek, ezekből a kutyákból, s ha kimulandanak még hasznosabbak lesznek bőreikkel, mert kutyabőrre lesz írva gazdáiknak dicsősége...*»

A nagyon is maradi magyarokkal szemben a nagyon is nekiindult zsidók állandóan szolgáltatják az eseményeket az újságírók tollára. *Különösen két újság, a hevesen antiszemita «Világ» és a zsidókat pártoló «Pesti Hírlap» között folynak a párhuzamosan haladó, de két különböző szempontból megítélt beszámolók.*

Kezdjük először a zsidóbarát Pesti Hírlap közleményén, mely — zsidóbarátság ide vagy oda, — a valóságokat mégis csak megírta:

«... Mult vasárnap az idei második lóversenynél két vagy három tolvaj egy nézőtől négyezer forintot lopa el, s magokat bérkocsiba vetvén, elillantak. A bérkocsi száma azonban tudva van, s így remélhetni az őzőbe vett tolvajok elfogatását. *A rablók, mint állíttatik, ismét zsidók valának, tehát a nem gondolkodók szemében ismét új ok, lármázni az ezen felekezetnek adandó engedmények ellen.* Hogy azonban a zsidóság ezen, — az egész népfajnak józanul nem tulajdonítható — szennyből magát tisztán tarthassa, tanácsos volna s talán könnyen kivihető lenne részükről is *elősegíteni a rendőrséget a valóban nagyszámú zsidó tolvajok kiirtásában, mi segedelmükkel annál bizonyosabban sikerülne, mivel ők maguk legjobban ismerik embereiket...*»

Az antiszemita *Világ* ezzel szemben az eseteket másként ítéli meg:

«.... Bárki tekintse meg, az újjólag felállított *hatósági zálogházat*, s látni fogja, hogy *mindennap ugyanazon zsidó egyedek a rendes órában annyira körülfogják az intézetet s betöltik a hivatali szobákat, hogy összecsoportosulásuk miatt más embernek bejuthatni csak a legnagyobb erőlködés mellett s sokszor még így sem sikerül.* Így történik, hogy a szegény megszorultak időben pénzt nem kaphatván *a zsidók kezébe kerülnek, kik a megszorultnak csak annyit adnak, többszörös kamatra, mennyit ők, — mit folytonos gyakorlat mellett már előre tudnak, — a nagy zálogházban szinte kapnak, egyszeres kamatra. Valóban helyén való lenne a szegény embereket az emancipálandók kezei közül emancipálni...*»

Magyarország árnyoldalai mellett a *fénylő oldalon* is tehetünk most már pár lépést.

A Pesti Divatlap egy fiatal költőt kedveltet meg egyre jobban a közönséggel:

«... A fiatal írók közt oly rövid időn feltűnt s közönségünk által mindinkább kedvelt *Petőfi Sándor költeményeinek első füzete is nemsokára napfényre jő...*»

Ugyanez a lap pár számmal később leközli Petőfi Sándor egy rövid négysoros versét, «*Népmánc*» címen, melyet azóta az egész országban minden ember ismer. Ez a vers a:

Megy a juhász szamáron,
Földig ér a lába...

Felesleges tovább idézni, mert úgyis közismert, ellenben kedves az a hozzászólás, amit *Vachot* szerkesztő csillag alatt fűz ehhez a vershez:

«... Mindenki el fogja ismerni, hogy ezen ép olly szép, mint egyszerű népies románc a költészet e nemében példányul szolgálhat; — *hasonlít ez a híres hollandi festész Van Goyen tájképeihez*, melly sokszor csak egy puszta síkságot képez egy nagy fával, kúttal vagy más illyfélével; *de azért a nemzeti jellem még tájképeit is erősen bélyegzi.*»

A magyar pusztákról végül térjünk vissza a pesti utcákra, ahol a felelőtlen elemek, s szélsőséges ellenlábasaik, a háziurak között *áldz plakátháború* dúlt. Ez úgy értendő, hogy a háziúrnak kiadó lakása volt, s ezt a kapura függesztett cédulán hírül adta mindenkinek, akiket illetett. A felelőtlen elemek pedig vadásztak az ilyen cédulákra és letépték. A háziúr újra kiszegelte, s újra letépték. Ebből valóságos idegháború fejlődött ki. Az egyik háziúr már rettentően felháborodott, s a legújabb hirdető cédulán alaposan megmondta véleményét a felelőtleneknek. A hirdetés most már olyan jól sikerült, hogy belekerült az újságba, ilyenképpen:

«*...Ezen ház több lakónak bérbe kiadandó, de mivel sok irígy ember van, az előbbi cédulát a kapuról valaki leszaggatta. Ez gazember, amíg él, a többit a háziúrtól lehet megtudni...*»

Bosszantani, — már száz évvel ezelőtt is tudtuk egymást...

«Dugóhúzó.»

«Taucher. (Merülés.)»

Három pont: Leszállás..

BÉKEPONTOK EURÓPÁNAK 1941-BEN...

Wilson a felhők felett: — *«Jól csinálják, — én is így kezdtem a világháborúban...»*

— *Itt pedig igenis van vallásszabadság, arról pedig nem tehetünk, hogy papok hiányában nem lehet gyakorolni...*

— *Mi lesz a katonaság téli ruhájával, Sztalin elvtárs?*
— *Melegük lesz anélkül is!*

ECKHARDT CORIOLÁNUS

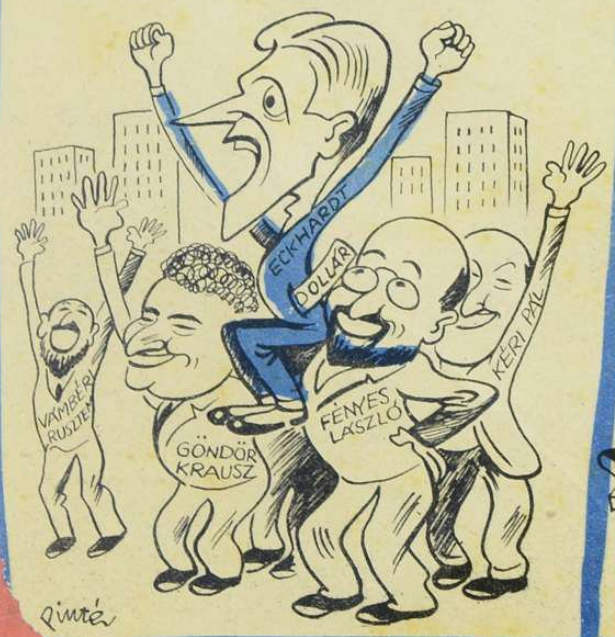

— *Tudja Sztalin elvtárs, még egyszer, utoljára szeretnénk magunkat alaposan teleenni!...*

Churchill: *Testvér! Nem adnád kölcsön az egyik támaszpontodat?*

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: Dr. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel.: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 137—103 — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. II. em. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Kéziratok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

EZREDPARANCSNOK
AZ ELSÖ VONALBAN